Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 59. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 16-го БЕРЕЗНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 16, 1977 No. 60. VOL. LXXXIV.

Д-Р Я. РОЗУМНИЙ ОЧОЛЮЄ НОВУ ПРЕЗИДІЮ УВАН У КАНАДІ

Вінніпег, Канада (УВАН) — У неділю, 6 березня 1977 року тут у власному приміщенні відбулися Загальні Збори Української Вільної Академії Наук у Канаді, на яких було уповноважених 30 дійсних членів Академії та гості.

Після відкриття зборів президент УВАН о. д-р Олександер Баран проголосив від імени Президії Академії найстаршого члена УВАН д-ра Микиту Мандрику почесним членом УВАН і попросив присутніх вшанувати хвилинною мовчанкою померлих у останній каденції членів УВАН, зокрема недавно померлого заслуженого члена проф. Ватсона Кірконнела та працівника-куратора Військово-Історичного Музею при УВАН сотника Всеволода Левицького.

Предсідником зборів був сен. Павло Юзик. Після прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів та звітів уступаючого президента о. д-ра О. Барана, генерального секретаря д-р Ірини Любинської, скарбника інж. Андрія Качора та дискусії над звітами, Контрольна Комісія в складі Андрія Господина, Миколи Оброци та інж. Михайла Боровського запропонувала абсолюторію уступаючій Президії з підкресленням, що вона успішно вив'язалася з труднощів праці та структурної реорганізації й завершила свою трирічну каденцію випуском „Ювілейного Збірника УВАН" завдяки фінансовій допомозі жертводавців та федерального уряду.

На рекомендацію Номінаційної Комісії в складі проф. М. Тарнавецького, проф. О. Гавалешки, інж. М. Боровського та д-ра О. Барана збори аклямаційно вибрали нову Президію на наступних три роки в такому складі: д-р Ярослав Розумний — президент (голова) Славістичного відділу Манітобського университиту), д-р Олег Ґерус — перший заступник президента (проф. історії на Манітобському університеті), д-р Ірина Любинська — другий заступник президента (дослідник при Департаменті зоології на Манітобському університеті), мгр Іван Мухин — генеральний секретар (голова Департаменту Спеціяльних колекцій бібліотеки Манітобського університету), інж. Андрій Качор — скарбник (директор Кредитової Спілки). Члени Президії: о. д-р Олександер Баран — бувший президент (професор історії на Манітобському університеті), д-р Михайло Марунчак (історик), д-р Петро Потічний (професор слов'янських мов на Манітобському університеті).

Під сучасну пору Українська Вільна Академія Наук у Канаді нараховує 74 члени (38 дійсних, 16 членів-кореспондентів і 20 членів-співробітників).

Загальні Збори одобрили плян праці Президії майбутньої каденції з побажанням тісної координації дослідів з іншими науковими інституціями на полі українознавчих студій, продовження та поширення видавничої праці та академічних викладів.

НТШ вшанувало свого патрона науковою конференцією в Ню Йорку

Ню Йорк. — Минулої суботи, 12-го березня, тут у приміщеннях Українського Інституту Америки відбулася в пополудневих годинах Наукова Конференція, яку влаштували Наукове Т-во ім. Шевченка в ЗСА та Дирекція Філологічної Секції НТШ на пошану свого патрона, Тараса Шевченка, у 163-ті роковини його народження. Конференцію відкрив коротким словом голова Філологічної Секції, проф. д-р Василь Лев, вітаючи кілька десятків приявних, між ними зокрема представника Української Вільної Академії Наук (УВАН) проф. Григорія Костюка та проф. д-ра Константина Біду, директора департаменту славістики в Оттавському університеті в Канаді. Після відкриття, інж. Роман Кобринський — в заступстві наукового секретаря проф. д-ра М. Чировського, який виправдав свою неприявність перешкодою — відчитав, згідно з традицією, короткий звіт з наукової діяльности НТШ в ЗСА в минулому році. Також виправдав свою неприявність недугою проф. Піттсбурзького університету д-р В. Яцун, а його передбачену в програмі доповідь на тему: „Релігійне і морально-етичне обличчя Тараса Шевченка" прочитав д-р Вацик. Блискучу — в опінії приявних — змістом і формою доповідь на тему: „І день іде, і ніч іде — думки на часі" виголосив проф. д-р Григор Лужницький з Філядельфії.

Перед закриттям Конференції проф. д-р В. Лев поінформував про смерть проф. д-ра Ватсона Кірконнелла, заслуженого перекладача творів Т. Шевченка на англійську мову, і його пам'ять вшановано хвилиною мовчанки.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

НОВИЙ ФІЛЬМ КІНОСТУДІЇ Я. КУЛИНИЧА

Ню Йорк. — В суботу і неділю, 19-го і 20-го березня ц. р., тут у приміщенні Українського Народного Дому при 2-ій евеню кіностудія Ярослава Кулинича висвітлюватиме новий довгометражний кольоровий фільм „Доля народів". Фільм включає кадри з п'ятьох континентів. Сеанси в годинах: 2, 4:30 і 7-ма вечора.

ВЕЧІР В ПОШАНУ Б. КРАВЦЕВА

Філядельфія, Па. — Літературно-Мистецький Клюб влаштовує тут в суботу, 19-го березня ц. р., о год. 4-ій по полудні в приміщенні УСО „Тризуб" при 4932 Н. Брод вулиці, Вечір на пошану Богдана Кравцева. Доповідь виголосить д-р Остап Тарнавський, а твори рецитуватимуть: Зоряна Луцька і Дора Варварів, вокальну точку виконає співачка Марія Сербин-Брездень при акомпаньяменті Ждани Кравців-Скольської.

В РОКОВИНИ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

Ню Йорк. — Карпатський Союз влаштовує тут Святочні сходини з нагоди 38-річчя проголошення самостійности Карпатської України. Сходини відбудуться в суботу, 19-го березня ц. р., в залі ч. 22 в Українському Народному Домі, 140 Друга евеню, о 6-ій год. вечора. В програмі — спомини про українського мистця Осипа Бокшая з висвітленням прозірок його картин.

ВАРНКІ ВІДДІЛЯЄ ПИТАННЯ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ ВІД СПРАВИ РОЗЗБРОЄННЯ

Пол С. Варнкі (справа) стискає руку судді Ґергардові А. Ґесселові після заприсяження в саді Білого Дому в приявності президента Картера. За ними стоять сенатори (зліва) Едмунд Москі, Ґері В. Гарт, Ален Кранстон і Гюберт Г. Гомфрі та державний секретар Сайрус Р. Венс.

Вашінґтон. — У понеділок, 14-го березня, президент Джіммі Картер заприсягнув Пола Варнкі на директора Агенції для роззброєння і контролі над зброєю та на пост головного представника ЗСА у переговорах зі Совєтським Союзом щодо нового договору в справі обмеження стратегічної атом. зброї.

Перед церемонією заприсяження Варнкі заявив у пресовому інтерв'ю, що питання людських прав у СССР не мусить бути пов'язане із справою договору щодо обмеження зброї і виявив переконання, що переговори в справі зброї, які відбудуться в Москві в кінці цього місяця, будуть успішні.

Варнкі, якого Сенат затвердив на пост головного представника ЗСА в переговорах із Москвою тільки 58-ма голосами проти 40, сказав, що мусіло прийти до зудару між американським і совєтським становищем відносно людських прав, бо існують великі різниці між політичними і суспільними системами обох країн, але він вважає, що питання обмеження стратегічної атомової зброї повинно бути трактоване цілком окремо, бо Америка і Совєтський Союз знають, що такий договір є в „національному інтересі" обох країн.

Пол Варнкі склав свою заяву тільки один день після того, як газета „Правда", офіціоз компартії СССР, перестерегла президента Картера, що його одверті виступи в обороні людських прав в Совєтському Союзі та інших комуністичних державах можуть „затруїти атмосферу, в якій відбуватимуться переговори про обмеження стратегічної зброї".

У пресовому інтерв'ю Варнкі сказав, що хоча дальше переслідування Москвою дисидентів може витворити серед американського населення опінію, що Совєтський Союз „не є гідним партнером для переговорів", то він, Варнкі, та президент Картер вважають, що конечно мусить бути підписаний новий договір щодо обмеження атомової зброї. Варнкі повідомив, що Крайова Рада Безпеки виготовляє пропозиції, які державний секретар Сайрус Венс і він представляють в Москві в кінці цього місяця, та що американська делегація звертатиме увагу на „конкретні кроки" Москви щодо обопільного розброєння, а не на „риторику" совєтських лідерів.

Під час церемонії заприсяження Варнкі на два згадані пости, президент Картер сказав, що Варнкі має „знамениті кваліфікації" і критикував тих сенаторів, які під час переслухування в Сенаті квестіонували ці кваліфікації та голосували проти Варнкі.

Австрійські лідери хвалять Картера за оборону людських прав

Вашінґтон. — Канцлер Австрії Бруно Крайскі, який перебуває з офіційною візитою в ЗСА, заявив в понеділок, 14-го березня, ц.р., що виступи Адміністрації Картера в обороні людських прав у світі „справляють велике враження", але він рівночасно висловив турботу, що така відкрита кампанія може знищити дотеперішню тиху форму індивідуальної допомоги жертвам тоталітарних режимів. Канцлер зустрінувся і розмовляв того дня з державним секретарем Сайрусом Венсом, головним дорадником Білого Дому для справ безпеки Збіґнєвом Бжезінським і коротко з президентом Картером. Бруно Крайскі вважає, що є дві можливості оборони дисидентів в Совєтському Союзі: відкрита і т. зв. невидима, яка є також важливою з огляду на кожноденну можливість дипломатичної інтервенції, яка не доконче надається до публікації. Виходило з розмови, що австрійський канцлер бажав довідатися, чи Адміністрація Картера брала таку можливість під увагу. Джоді Повелл, пресовий секретар Білого Дому, відповів, що така непублікована акція ведеться, але він відмовився дальше коментувати цю справу. Крайскі при тому відмітив, що він не бачить загрози для політики детанту чи продовження співпраці між Сходом і Заходом через те, що Адміністрація Картера порушує справи оборони людських прав. Реальність сили і стратегічний баланс між обидвома потугами є так побудований, що його не можна підірвати ідеологічним конфліктом, — заявив канцлер.

ВИСТАВКА ПРАЦЬ ПЕТРА ХОЛОДНОГО В ЧІКАҐО

Чікаґо. (Т.Н.) — Пластове Плем'я „Перші Стежі" влаштовує тут вперше виставку картин Петра Холодного, мол. Відкриття виставки відбудеться в п'ятницю, 18-го березня ц. р., о год. 8-ій вечора в галерії „Леви" при 2353 Вест Чікаґо евеню. Виставка триватиме до 20-го березня.

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР І ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ ВІДПОВІДАЮТЬ В СПРАВІ М. РУДЕНКА І О. ТИХОГО

Клівленд (УІС „Смолоскип"). — На чисельні запити в справі становища Президента ЗСА і Державного Департаменту відносно арешту М. Руденка і О. Тихого, голови і члена Київської Української Групи Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод, президент Джіммі Картер дав відповідь конґресменові Огайо Рональдові М. Моттлові. Наводимо повний текст листа:

„Білий Дім, Вашінґтон, Д. С., 1 березня 1977.

До конґресмена Рона Моттла.

Я вдячний Вам за вислану мені копію Вашого листа в справі Миколи Руденка і Олекси Тихого. Я довів до відома Збіґнєва Бжезінського Ваше затривоження цією справою і попросив його, щоб він розглянув Ваш лист. З пошаною Джіммі".

Коли на чисельні телеграми і листи різних осіб і організацій до президента Картера і Державного Департаменту, щоб вони заявилися в обороні М. Руденка і О. Тихого не було жадного становища ані відповіді, тоді Андрій Фединський, член Вашінґтонського Українського Гельсінкського Комітетту, і д-р Богдан Футей, голова Українських З'єднаних Організацій в Клівленді і головний радний УНС, відвідали кон-ґресменку Мері Р. Овкар та конґресмена Р. Моттла, з'ясували їм справу арештів в Україні керівників Української Гельсінкської Групи і просили їх інтервеніювати в їхній обороні. У висліді цих відвідин конґр. Р. Моттл вислав листа до Алларда Ловенстіна, представника ЗСА на конференції Комісії Людських Прав ОН у Швайцарії, а копії свого листа вислав президентові Джіммі Картерові і державному секретареві С. Венсові. В листі до А. Ловенстіна, Р. Моттл писав (подаємо повний текст):

„Конґрес З'єдинених Стейтів, 24 лютого 1977

Дорогий Пане Амбасадоре:

В недавніх заявах ЗСА в обороні осіб, які обстоюють людські права і осіб совісти в СССР було пропущено будь-яку згадку про українців, які були заарештовані і ув'язнені в останніх десяти роках. Західні журналісти і дипломати мають обмежені і нечасті контакти з Україною і українцями. У результаті є мало біжучих інформацій, не зважаючи на те, що велику частину совєтських в'язнів совісти представляють українці. В січні цього року, наприклад, д-р Сахаров оприлюднив листу 15 в'язнів совісти, доля яких є спеціяльно розпачлива. Одинадцять з

(Закінчення на стор. 5-ій)

Д-РА МИХАЙЛА ШТЕРНА ЗВІЛЬНЕНО „З ГУМАНІТАРНИХ ПРИЧИН"

У вівторок, 15-го березня 1977 року вранці, американські засоби масової інформації подали з Москви повідомлення совєтського пресового агенства ТАСС про звільнення „з гуманітарних причин" з ув'язнення д-ра Михайла Штерна. Як відомо, д-р Михайло Штерн, лікар у Вінниці, процес якого відбувся перед „українським судом" в грудні 1974-го року за те, що він нібито брав „хабарі", а в дійсності за те, що він співчував та всіляко допомагав своїм обездоленим українським пацієнтам, був засуджений на вісім років ув'язнення. Органам КҐБ тоді не пощастило намовити чи налякати нікого з українців, щоб свідчили проти д-ра Штерна, а сам д-р Штерн на тому судилищі виступав сміливо із засудом совєтської русифікаційної політики в Україні та в обороні української мови, якою він виключно говорив під час суду. Два сини д-ра Штерна, Авґуст і Віктор, виїхали зі Совєтського Союзу та розгорнули на Заході широку акцію в обороні їхнього батька.

Подробиць про звільнення д-ра М. Штерна, як і про дальшу його долю покищо не подано.

Переслідування українських політв'язнів в СССР продовжується і після відбуття вироку

Лондон. — Українська Центральна Інформаційна Служба подає:

Згідно з одержаними інформаціями з України, в яких говориться про ряд українських патріотів, зокрема учасників збройної визвольної боротьби, яких після відбуття повного строку ув'язнення звільнено з російсько-совєтських тюрем і концтаборів. Одначе, не всім дозволено вернутися в Україну, і декотрі з них призначені на досмертне страждання на засланні.

ПРИШЛЯК Євген С., нар. 1913 р., багаторічний в'язень польських і німецьких тюрем, в 1952 р. повновно заарештований КҐБ, обвинувачуваний за участь в УПА і в районовому проводі ОУН в 1953 р. за ст. 58-1 (тепер ст. 56) КК УССР (зрада батьківщини), засуджений на 25 років каторги. До 1962 року карався по різних тюрмах, а відтак у Пермських концтаборах. Згідно з самвидавними джерелами, Є. Пришляк втішався великою пошаною і респектом серед політв'язнів за свою мужню і принципову поставу в обороні національних і людських прав.

В половині грудня 1976 р. Є. Пришляка перевезли з Пермського концтабору до Львівської слідчої тюрми, з якої наприкінці січня 1977 року його звільнено після відбуття повного 25-річного строку.

ШАБАТУРА Стефанія Михайлівна, нар. 1938 р., художниця прикладного мистецтва, заарештована 12-го січня 1972 р. у Львові і засуджена за ст. 62 КК УССР на 5 років ув'язнення і 3 роки заслання. Каралася в Мордовських концтаборах, звідки написала ряд протестних заяв і переводила численні голодівки, щоб таким чином обороняти національну і людську гідність, за що була кинена на півроку в штрафний ізолятор. В січні 1977 р. Стефанію Шабатуру звільнено з концтабору, але вона змушена ще відбути трирічний строк на засланні.

ГАЙДА А. і КОВАЛЬЧУК І. під закидом приналежности до ОУН були заарештовані і за ст. 58-1 КК УССР засуджені по 25 років ув'язнення. Після відбуття повного строку їх звільнено в 1974 р. Гайду вислали до Караганди, куди його родину запроторено ще в 1955 р. зі забороною вертатися в Україну, а Ковальчука вивезли на заслання в Краснодарський край.

ПЕРЧИШИН Ярослав і ДВИГАЛЬ Степан під закидом участи в ОУН були засуджені по 10 років ув'язнення. Після відбуття строку засуду в 1974 р. були звільнені і вернулися на Тернопільщину. Останньо про їхню долю нічого невідомо.

Конґресмен Ед Дервіньскі таврує Москву за русифікаційну політику в Україні

Вашінґтон. — У спеціяльному пресовому повідомленні з 9-го березня ц.р. республіканський конґресмен Едвард Дервіньскі з Іллiной заявив, що найяскравішим порушенням людських прав є русифікаційна політика уряду Совєтського Союзу, звернена проти Балтійських народів і „безпосереднє придушення національного духа в Україні". Він рівнож твердив, що Москва продовжує переслідувати всі релігії поневолених народів та що подібна ситуація існує в інших комуністичних державах Східньої Европи.

Конґресмен Дервіньскі, який недавно репрезентував Конгрес ЗСА на підготовчій конференції Міжпалямен-тарного Союзу в Женеві, на якій виготовлено пляни скликати у Відні весною 1978-го року Парляментарну Конференцію для Европейської безпеки і роззброєння, заявив, що головним завданням европейських парляментаристів є наглядати над виконанням Гельсінкської угоди, зокрема тих постанов, які стосуються людських прав. Парляментарна Конференція у Відні відбудеться після Беоґрадської конференції, яка має відбутися в червні ц.р. та має розглянути успіхи та недоліки Гельсінкської угоди.

Конґресмен Дервіньскі у пресовому повідомленні заявив, що „факти вказують, що Совєтський Союз та комуністичні уряди держав Східньої Европи не додержуються постанов Гельсінкської уроди".

Як відомо, конґресмен Дервіньскі знаний за його виступи в обороні поневолених Москвою народів і завжди наголошує, що ЗСА мусять бути мілітарно сильними, щоб запевнити світовий мир.

Українська молодь демонструвала на спортових змаганнях в Торонті

Торонто. (Комітет Оборони Валентина Мороза). — В Торонті відбулися в днях 3-4 березня ц. р. легкоатлетичні змагання збірних Канади, ЗСА і СССР. З ініціятиви Комітету Оборони В. Мороза в четвер, 3-го березня ввечорі, ще перед початком змагань, біля 30 осіб — членів Українського Студентського Клюбу Торонтонського університету, Пласту і СУМ-у, як також представників новоприбулих з СССР жидів, проходили перед входами до стадіону „Мейпл Ліф Гарденс" з транспарантами, на яких висловлено протести проти совєтських нехтувань гельсінкських умов: „Звільніть Руденка, Тихого, Орлова і Ґінзбурга" і т. п. В той же час демонстранти роздавали тисячі летючок, в яких вказувалося м. ін. на факт, що совєтський режим використовує спортовців для пропагандивних цілей з метою затерти дійсність підсовєтських обставин перед західньою публікою. Дальше звернено увагу на арешти і запроторення критиків режиму в тюрми, концтабори та психушки і закликалося глядачів змагань прилучитися до протесту проти найновіших арештів Руденка, Тихого і ін.

„Живий напис"

Під час самих змагань в арені 14 студентів, пластунів і сумівців засіли разом у видному місці стадіону, одягнувшися в сорочки, на яких надруковано по одній великій букві, що разом становило напис: „С-В-О-Б-О-Д-А У-К-Р-А-Ї-Н-І". Цей „живий напис", який ще появлявся на стадіонах під час Олімпіяди в Монтреалі минулого літа, був звернений на спортовців збірної СССР, в якій близько 1/3 становили українці — Юрій Седих, Микола Авілов, Сергій Сенюк, Анатолій Ярош та інші. Провідники совєтської команди зразу зложили на руки організаторів змагання протест, загрожуючи, що не братимуть дальшої участи, якщо не зникне „живий напис". Поліції і урядникам стадіону вдалося порозганяти на різні місця наших демонстрантів.

В п'ятницю, 4 березня, в другий день змагань, молоді демонстранти повторили протест перед стадіоном і знову засіли „живим написом". Цим разом, коли адміністрація стадіону і поліція вимагали, щоб група зняла сорочки або покинула стадіон, група відмовилася і спокійно сиділа дальше, вказуючи на їх право носити такі сорочки і на спокійний характер їх поведінки. Демонстрантів обступили десятки поліції і впорядників стадіону, створилася загальна метушня довколо групи, що звернуло увагу всіх глядачів. Змагання були перервані; кожного разу, коли поліція намагалася фізично усунути демонстрантів з місць, публіка, яка з летючок дізналася про суть маніфестації, голосними окликами заступалася за молодих демонстрантів. Збентежена поліція, яка такої реакції не сподівалась, не знала, що робити, бо вміжчасі всі репортери газет і телевізій фотографували окружену поліцією групу. Зчасом організатори змагань через публічну звукову систему прилюдно прохали групу, щоби вона уможливила продовження змагань, що публіка свідома про зміст протесту і розуміє справу. Група тоді встала, щоби ще точніше було видно напис „Свобода Україні", і після кількох хвилин, під гучні оплески публіки, вийшла зі стадіону, а адміністрація повернула демонстрантам гроші за вступні квитки. В коридорах стадіону багато осіб висловили молодим демонстрантам признання за вмілий протест.

Ще того вечора про цю подію коментували радіостанції, а на другий день — торонтонські газети і пресове агенство „Кенедієн Пресс".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montbomery Street, Jersey City, N.J. 07303. Application to change frequency to "Daily except Mondays and holidays" pending at Jersey City, New Jersey.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Справа Варнкі

Минулої середи Сенат затвердив Пола Варнкі на два пости: головного представника ЗСА у переговорах із Совєтським Союзом щодо нового договору в справі обмеження стратегічної зброї та на директора Агенції для роззброєння і контролі над зброєю.

Не зважаючи на те, що того самого дня президент Джіммі Картер закликав Сенат підтримати номінацію Варнкі подавляючою більшістю голосів, то все одно 40 сенаторів голосували проти призначення Варнкі на головного представника ЗСА у переговорах із СССР щодо роззброєння.

Таким чином, хоча Варнкі здобув затвердження, то факт, що так багато сенаторів голосувало проти нього, треба вважати поважною поразкою президента Картера. Опозиція, ведена демократичними сенаторами Генрі Джексоном із Вашінгтону і Деніелом Мойнігеном з Ню Йорку та республіканським сенатором Беррі Ґолдвотером з Арізони, зуміла доказати, що велика частина Сенату не має довір'я до Варнкі, вважаючи, що деякі його пропозиції можуть бути небезпечними для оборонної спроможности ЗСА. Вони, наприклад, вказують, що Варнкі пропонує, щоб Америка на шість місяців припинила розбудову нової зброї, надіючись, що Москва візьме собі це за приклад і теж припинить розбудову своєї зброї. Беручи до уваги факт, що від початку свого існування Совєтський Союз завжди використовував будь-які однобічні концесії для скріплення своєї власної сили і для поширення своїх впливів та завжди старався і далі старається за всяку ціну здобути військову перевагу над Америкою, то цю пропозицію Варнкі щодо однобічної американської ,,стриманости'' треба вважати щонайменше наївною.

Отже, відрадним фактом є те, що 40 сенаторів голосували проти Варнкі, бо це запевняє, що Сенат завжди зможе відкинути небезпечні для ЗСА пропозиції, на які погодився б Варнкі в новому договорі із Москвою, бо для відкинення будь-якої угоди з іншою державою треба тільки голосів 34-ох сенаторів.

Але напрошується питання: чи Варнкі не повинен тепер сам зректися з постів, беручи до уваги, що так багато сенаторів виявили до нього недовір'я? Він аж ніяк не може бути ефективним представником ЗСА в переговорах із СССР, коли Москва знає, що майже кожна його пропозиція може бути відкинена сенаторами. В дипломатичному світі рахуються тільки з таким представником демократичної держави, який має подавляючу підтримку серед законодавців і населення власного народу. Пол Варнкі такої підтримки не має.

ЗСА домагатимуться амнестії для політичних в'язнів на Кубі

Вашінгтон, Д. К. — Сьогодні на Кубі, згідно з оцінкою самого президента Фіделя Кастра, є 5,000 політичних в'язнів. Якщо взяти до уваги населення Куби пропорційно до населення Совєтського Союзу, то на Кубі є більше політичних в'язнів як у СССР. У зв'язку з цим Міжнародний Рятувальний Комітет в намаганні унормалізувати кубинсько-американські відносини вирішив поробити нові заходи відносно амнестії.

У 1965 році Америка, виготовивши меморандум порозуміння, встановила переїзд літаками для втікачів з Гавани до Маямі, запропонувавши першенство виїзду для політичних в'язнів, і ця пропозиція досьогодні — не відкликана.

"В'язні за переконання є уосібленням заперечення громадських прав", — висловилася Нюйоркська організація, заснована в 1938 році з метою допомоги антинацистським втікачам з Німеччини. Напротязі років ця організація ввесь час була активною, зокрема над випрацюванням програми виїзду 60,000 втікачів з Куби до ЗСА.

В. Левенець

ПРОҐАВЛЕНА НАГОДА

Комітет Оборони Совєтських Політичних В'язнів, який включає також українську групу, влаштував в суботу, 5-го березня ц.р. у великій залі Стайвезант Гайскул зустріч, так принайменше говорилось у повідомленнях, з недавно звільненим політичним в'язнем совєтських в'язниць і концтаборів Владіміром Буковським, який в грудні 1976 р. був виміняний Совєтським Союзом за лідера Комуністичної партії Чілі Люїса Корваляна і тепер перебуває на Заході. Буковський, який гостинно перебуває в ЗСА вже зумів зробити велику роботу в користь політичних в'язнів в СССР і розголошення боротьби за людські права — виступив із свідченням перед Конґресовою комісією для справ безпеки і співробітництва в Европі, був прийнятий в Білому Домі президентом Картером і віцепрезидентом Мондейлем, де знову ж заторкнув справу людських прав, яка стала тепер інтеґральною частиною американської закордонної політики, завдяки зміні наставлення Адміністрації Картера до цих справ, виступив на відкритому зібранні російського Літературного Фонду у Вашінгтоні і в Маямі, Фльорида на з'їзді Американської Федерації Праці — Конгресу Індустріяльних Організацій на запрошення Джорджа Міні, а після виступу в Ню Йорку Буковський знову поїхав до Вашінгтону, щоб свідчити там перед Сенатською Комісією для закордонних справ.

Отже треба вірити, що понад 1.000 осіб, які виповнили до останнього місця велику залю, добра половина яких напевно були українцями, прийшли в першу чергу послухати власне Владіміра Буковського, а не представників лівих, чи як вони себе називають ,,соціялістичних'' організацій, які ораторським способом намагалися переконати приявних, що комуністи не респектують прав людини, але за ,,соціялізму з людським обличчям'' все зміниться і цього не буде. Тому цілком слушно пише головний редактор російського щоденника ,,Новое Русское Слово'' Андрей Сєдих у числі газети з 8-го березня ц.р., що організатори ,,обрали собі для цього дуже погану публіку, яка складалася з російських еміґрантів, українських націоналістів, новоприбулих з СССР жидів і молодих американців ,,невідомого політичного забарвлення, у яких ідеї ,,чистого соціялізму'' не могли викликати ентузіязму. При тому організатори віча вирішили чомусь покористуватись Буковським аж в самому кінці, тоді коли він, нервово вичерпаний і фізично перевтомлений останніми поїздками і зворушений замішанням на залі віча, як також протестами присутніх проти контроверсійних заяв соціялістів, що мовляв, ,,демократичний уряд Алієнде в Чілі був осунений при допомозі нашої (тобто американської) участи'', та іншими вихвалюваннями соціялізму, — не зумів виступити так ефектовно, як він, наприклад, виступив на пресовій конференції в Парижі 14-го лютого ц.р. де він наголошував не тільки важливу ролю прилюдної опінії Заходу для долі ув'язнених в СССР і тих, що їм загрожує ув'язнення за їхню боротьбу і національні ідеали, але також перед великою публікою відмічував право України на свою державну незалежність і його готовність допомагати українцям у цій боротьбі всіма засобами.

У висліді того, Буковський, який мав бути ,,героєм дня'', говорив тільки сім хвилин і, як виходить з його доповіді, був, як і колись Леонід Плющ, зле поінформований про якість і зацікавлення публіки. Очевидно, він в так короткому часі не мав часу розвивати теми і обороняти своїх тез, що вийшло в некористь, як самого доповідача, так і для тих, що його слухали. Жалко, що українська сторона не потрапила використати перебування Буковського у З'єднаних Стейтах Америки, бо крім згадуваного віча, він, як раніше Андрій Григоренко, міг виступити перед українською громадою і говорити з нею про ті справи і проблеми, які впершу чергу цікавлять українців на поселеннях, бо всю оцю марксистську чи ,,неомарксистську'' ліваччину, чи, як тепер її модно називають ,,соціялізм з людським обличчям'', ми давно бачили і переживали від самого початку існування ,,влади робітників і селян''. Тому дійсно не цікаво і недоцільно було підносити на ,,срібній тарілці'' новий вид ,,соціялізму''. Не відомо для чого дехто намагається затягнути українців до співучасти з тією міжнародною, а впершу чергу російською дисидентською лівацькою групою, яка ніколи і ніде не висловила ще свого твердого рішення допомагати українцям боротися за самостійну й соборну державу. Знаємо з крайових видань, що борці за національні права в Україні навіть не бажають, щоб їх називати дисидентами, бо більшість з них це українські борці за волю, самостійники-державники, що зрештою підтвердив також Владімір Буковський, який національну проблему в СССР, називає центральною проблемою, проблемою майбутнього. ,,Всі народи змагаються в СССР за свої права, а балтійські народи та Україна — за свою державну незалежність'', — твердив Буковський на конференції в Парижі. Тамошня публіка, переважно російська, у числі понад 500 осіб була чимало заскочена такими поглядами Буковського і власне нам, українцям в ЗСА, треба було шукати уточнень його поглядів щодо національного питання та майбутнього російської імперії, бо він один з тих ,,білих круків'' між росіянами, який мав відвагу поставити це питання на повну ширину перед своїми земляками, там в СССР і тут за кордоном та скласти признання борцям за національні ідеали. Він також один з перших росіян, що помітили в СССР зріст сил свободи, зріст завзяття у покищо беззбройних борців за свободу, перспективи майбутнього, шкідливість політики детанту, яка вможливлює урядові СССР втримувати ,,велетенську загарбану імперію'', та багато інших речей, про які він згадував не тільки в Парижі, але також у Франкфурті та інших містах. Не згадував він про ці речі в Ню Йорку з цілком простої причини — організатори віча не створили для цього відповідної атмосфери.

Д-р Володимир Кос

ЧИ АНТАНТА ВИЗНАЛА УКРАЇНУ В 1918 РОКУ?

(2)

В першій половині грудня зв'язки між українським урядом і Францією мали неофіційний характер. Під тиском подій і, беручи до уваги становище українського уряду в справі визнання, ген. Табуї, мавши підтримку ген. Бертельо і дипломатичного представника (міністра) Франції в Румунії де Сент-Олера, рішився вручити українському урядові офіційного листа дня 18 грудня 1917р., яким започаткував офіційні зносини Франції з українським урядом.

Але ген. Табуї здавав собі справу, що цей жест не заспокоїв українців, які очікували дипломатичного визнання. Французькі представники в Яссах і Петрограді знову почали наглити французький уряд, щоб він приспішив визнання і призначив комісара Франції в Києві. Врешті 26 грудня 1917р. французький уряд найменував ген. Табуї комісарем Французької Республіки в Україні.

Це рішення може виглядати невиразним, бо міністр закордонних справ С.Пішон інформував дипломатичні станиці, що ,,йдучи на зустріч бажанню, висловленому різними представниками міністерства закордонних справ і міністерства війни та з наміром потвердити наші замисли (інтенції) щодо України, заки ми зможемо офіційно визнати новий уряд, (французький) уряд готовий іменувати ,,комісара Французької Республіки при Генеральному Секретаріяті України''. Рішено довірити цю функцію генералові Табуї...''

Але тоді, коли міністр закордонних справ ужив слів ,,готовий іменувати'' (це була лише дипломатична формула), ген. Фош в імені голови уряду (Клємансо був головою уряду і одночасно міністром війни) телеграфічно дозволив генералові Бертельо найменувати ген. Табуї комісарем Франції в Україні.

Ген. Бертельо негайно передав номінацію до Києва ген. Табуї і доручив йому повідомити про це офіційно український уряд, надати цьому повідомленню якнайбільшої урочистости і широко розголосити номінацію в неукраїнській пресі.

Де Сент-Олер бачив цей демарш з дипломатичної точки погляду. Тому, повідомляючи телеграфічно ген. Табуї про його номінацію, де Сент-Олер інформував його, що він може прийняти титул комісара тоді, коли буде уважати це конечним, бо прийняття цього титулу ,,містить у собі визнання України Францією'' (про цю телеграму говорить ген. Табуї в своїх споминах).

Ген. Табуї був свідомий, що чекати довго не можна, бо вже мабуть і так номінація прийшла за пізно. Він інформує телеграфічно амбасадора Ноуленса в Петрограді, що в наслідок його номінації він уважає себе шарже д'афер Франції в Україні і підпорядковує собі цілість французької місії в Києві. В міжчасі теж де Сент-Олер доручає йому вручити офіційно номінаційного листа українському урядові. Ген. Табуї вагається ще декілька днів. Він інформує телеграфічно Париж, 2 січня 1918р., що ситуація в Києві критична та що український уряд пов'язує справу матеріяльної допомоги з питанням визнання.

Врешті, 3 січня, ген. Табуї офіційно вручив номінаційного листа, в якому було сказано, що він найменований ,,комісарем Французької Республіки при уряді Української Республіки''. Його урочисте прийняття українським урядом відбулося 4 січня 1918р.

Того самого дня, не знаючи, що ген. Табуї своїм демаршем уже визнав український уряд, французький уряд прийняв рішення остаточно визнати офіційно самостійність України.

Дня 5 січня (о год. 1,30 досвіта) французький міністр закордонних справ поінформував телеграфічно, через своїх амбасадорів, уряди членів Антанти, що він дає ген. Табуї доручення ,,повідомити український уряд, що уряд Французької Республіки щасливий визнати його де факто як незалежний уряд''. С Пішон доручив одночасно французьким амбасадорам поробити заходи, щоб країни Антанти теж визнали український уряд.

Але з усіх членів Антанти лише англійський уряд поставився прихильно до французької пропозиції і зарядив своєму консулеві в Одесі виїхати до Києва, щоб сповняти функцію представника Англії в Україні. До речі, Піктон Бадж прибув до Києва щойно в половині січня, а не в грудні, як про це можна думати на підставі інформацій поданих в ,,Історії України'' Д.Дорошенка.

(Продовження буде)

Ярослав Петрович

,,КЛАПТИК УКРАЇНИ" — МІЖ ПОМАРАНЧЕВИМИ САДАМИ...

Відому всім заокеанським українцям - Союзівку, назвали не тільки дуже вдало, але й надобавок сентиментально ,,Клаптиком України''. Такою Союзівка й залишиться в уяві кожного, хто побував на цій оселі...

А тепер наші сучасні вже ,,змоторизовані чумаки''загналися аж до Апопки, Орландо на Фльориді і там вирішили розбудувати черговий ,,Клаптик України'' між помаранчевими садами...

Проєктодавцями є два відомі в цій околиці українці — Степан Ковальчук і Володимир Демянчук, що й оснували Лейк МеКой Окс Корпорацію, яка і відкрила нову секцію парцеляції, де за відносно дешеву ціну дає нагоду збудувати свій малий, власний дім.

Читаючи постійно у ,,Свободі'' оголошення цієї Корпорації, зродилася в мене думка поїхати й самому на власні очі переконатися, що то собою являє оцей новий і дуже відважно заплянований, черговий ,,Клаптик України'', або, як його тут вже почали називати фльоридські автохтони — ,,Юкренієн вилледж'', а ці, що вже покупили тут парцелі (,,лоти'') й розпочали вже будувати власні хати, називають це нове поселення ,,Українським селом...''

Попав я якраз на своєрідні тут ,,помаранчеві жнива''. Тобто, це був час, коли масово обривали ці золоті й соковиті овочі із помаранчевих дерев, що виструнчившись у довгих рядах, нагадували обвішані прикрасами, різдвяні ялинки...Помаранчі накопичували на велетенські одкриті грузовики, які відправляли до окремих фабрик на видавлювання соку, або закритими вантажними автомобілями відправляли на далеку й холодну Північ. Так можна дивитися із Фльориди, що потопала якраз у яскравому соняшному теплі, на далекий і велетенський людський мурашник — Ню Йорк, що його я покинув в тому 24 години, де в тому часі було 5 градусів холоду, а вітер шмагав обличчя 30 миль на годину.

Добитися до Апопки-Орландо дуже легко. Є три можловості: власним автом, літаком за три години, або потягом ,,Амтрак-Чемпіон'' за 20 годин. Потяг, без перебільшувань, вигідний тим, що сидження трирозкладні, а на ніч дають кожному подущину для більшої вигоди. Та, чи не найважливіше те, що потягом відносно найдешевше, бо поворотний, чи пак ,,раунд-трип'' квиток, коштує 109 дол. Я, очевидно, вибрав потяг, щоби мати нагоду приглянутися у переїзді цій частині моєї ,,прибраної батьківщини'', якої я ще досі і не бачив. І не розчарувався...

Проїхав крізь вісім дуже цікавих і різноманітних стейтів ЗСА. Плян ,,Українського села'', що згодом має прийняти якусь ,,типічну і дісно українську назву'' — дійсно дуже промовистий та розмашний. Частина цієї реальности поділена, згідно з пляном, на сотню більших і менших будівельних площ, на торговельний центр і окремий парк над озером, а дванадцять акрів під апартаментові будинки. Корпорація відвела великий шмат землі під залю, церкву й дім для священика.

— Побудую цю церкву власним коштом, у відляку Всевишньому за це, що дозволив мені перетривати жахливе воєнне лихоліття — заявляє із типічним, вояцьким запевненням Володимир Дем'янчук. Хочу, щоби ця майбутня церква була у гуцульському, або лемківському стилі, служила духовим потребам нашої оселі і була би рівнож атракцією для наших сусідів не-українців.

За час мого двомісячного побуту на Фльориді я встиг об'їхати таки досить велику частину цього ,,соняшного стейту«, при чому прийшов до заключення, що Апопка положена якраз у такому місці, що кращого під кожним оглядом і не вигадаєш...

Посілість Корпорації лежить над озером Мек Кой, а само містечко Апопка у центрі таких атракційних місць, як ,,Дісніленд'', ,,Кенеді Спейс Сентер'', ,,Сайпрус Ґарден'', ,,Сілвер Спрінгс'', ,,Сітрус Тавер'' — згадати б деякі з-поміж них. Поруч теперішніх двох українських скупчень: — Маямі-Голлівуд і Ст.Пітерсбурґ, Апопка має всі дані на те, щоби стати ще третім з черги, українським осередком. На корпораційній посілості проведені гарні й широкі асфальтові дороги, місто провело каналізацію, воду, а крім того до кожної площі проведена електрика й телефон. Це, такби мови-

(Закінчення на стор. 6-ій)

Андрій Яковлів

ЦЕРКОВНІ СВЯТА В ДАВНЬОМУ ЧИГИРИНІ

[Уривок зі споминів]

I

Церковні свята чигиринці відзначали з різними старовинними обрядами й звичаями, пристосованими до кожного свята й сезону. Ці обряди надавали святам більшої урочистости, а людям — радости й духовного та матеріяльного задоволення. Для нас, дітей, кожне свято приносило якусь новину, радість та імпонувало нам підготовленнями до нього та процесом святкування. Наприклад, з вечера нас мили , а в день свята одягали в чисту білизну, нові чоботи чи черевики, ,,празникове'' вбрання. Мені подобалось одягати все чисте й нове, крім нової або добре випрасуваної сорочки, яка в перший день ,,дряпала'' тіло, одягаючи її, я чомусь почував себе самотнім, покинутим усіма сиротою.

З огляду на те, що мої спомини стосуються до 70-років XIX століття, за яких багато дечого змінилося, а може й забулося, подумав я, що буде корисно занотувати тут видатніші свята та їх обряди, як їх зберегла моя пам'ять.

Річний цикл свят на Україні починався святом Нового Року й кінчався святом Різдва Христового. Вечір перед Новим Роком, 31 грудня, звався Щедрим Вечером, Багатою Кутєю або Малацканами. Так він звався тому, що вечір перед Різдвом, що зветься Святим Вечером, був бідніший з погляду їжі, бо тоді їдять лише пісні страви, а на вечері перед Новим Роком до пісних страв додається багато й скоромних: свинини, ковбас, шинки, птиці тощо.

Як тільки починає темніти, вже чуємо щедрівників, що обходять хати на Верхній вулиці, що на схилу гори. З ганку нашого дому видно хати, що стоять там, і ми бачимо, як засвічують світло в тій або в тій хаті та як купки щедрівників підходять до хати, стають перед освітленим вікном і співають: ,,Щедрий вечір! Добрий вечір! Добрим людям на ввесь вечір!'', або: ,,Щедрий вечір! Пане господарю! Застилайте столи дубовії...'' Лунає щедрівка голосно, бо повітря чисте, морозяне. Пізніше приходить черга і до нашого дому, співають щедрівники у нас на ганку.

Потім кличуть нас вечеряти. Боже, скільки того всього наготовлено й поставлено на довгому столі в дідовій кухні, і все треба їсти або пробувати. Розкіш, ,,Божа благодать'', як колись старі висловлювались при такій оказії. Закінчували вечерю пізненько, але нас ще не гнали спати, треба ще посидіти, щоб їжа ,,улягласяˮ. Тим часом сон нас морив і для нас, малих, вечір кінчався в постелі.

На другий день — Новий Рік, треба швидко вставати, вдягатись та бігти ,,посипати'' маму, тата, діда й бабу пшеницею чи горохом, якщо нема горіхів. Біжимо, посипаємо, промовляючи: ,,Сію, вію, посипаю із Новим Роком поздравляю!'' А дідові: ,,На щастя, на здоровля! Роди, Боже, пшеницю і всяку пашницю! Будьте здорові з Новим Роком і Василем! (1-го січня день св. Василія Великого). Нас взаємно вітають і дають заготовлені подарунки. Потім цілий день ходять по хатах гуртки посипальників та співають ,,посипальних колядок''. З полудня починають складати новорічні візити один одному сусіди, приятелі, знайомі, а також і ,,предержащіє власті'', як от казначей, а тато, вдягши парадний одяг, і собі йде складати або віддавати візити. Заходить і швець Мордко, дядина, сама чи з дідом-моряком, приходять горбатий Микола, Німа та баба Ющиха, добре знайома нашого дому. Перший день Нового Року завжди бував для нас, дітей, цікавим і веселим.

Через п'ять днів після Нового Року, 6 січня, було свято, що звалося Йордань, тобто охрищення Ісуса Христа в Йордані річці. Цього дня процесія з церкви йшла на р.Тясмин і святила там воду. Для цього вибиралося місце, де був найтовстіший, чистий лід, з якого вирубували великий хрест, обливали його буряковим квасом, прикрашали сосновим гіллям і ставили перед ополонкою, місцем, з якого вирубали хреста. Церковний причт ставав з протилежного боку, лицем до христа і правив ,,водосвятіє'', яке закінчувалось проголошенням і співом ,,многая літа'' цареві, властям та всьому миру християнському''. При цьому стріляли з рушниць та пістолетів, хто мав цю зброю. Набравши в посудину свяченої води, верталиcь додому, кропили нею в хаті, а в дворі давали пити коням і скотові, щоб були дуже здорові й дужі. В цей день співали також спеціяльних колядок, з яких пам'ятаю таку: ,,Ой на річці, на Йордані, там Пречиста ризи прала, свого Сина сповивала, а сповивши у колиску спати поклала...''

Починаючи від Нового Року аж до Масляної Неділі (власне-тижня) був час для весіль. В залежності від того, чи свято Великоднє (Пасха) припадало на кінець березня чи квітня, і час Мясниць, тобто днів, в які можна було їсти м'ясо, був короткий або довгий.

Останній тиждень перед Великим Постом звався Масляною: тоді м'яса не споживали тільки молоко та рибу свіжу й солену. Пекли гречані млинці, варили гречані або пшеничні вареники з сиром і т.п. А потім приходив Великий Піст, який на Україні за тих часів дотримували майже всі: багаті й бідні, пани й народ. Старші люди першого тижня, що починався з ,,Жилавого Понеділка'' не їли й риби, а три перші дні не варили гарячої їжі, вдовольняючись квашеною капустою, квасними огірками та моченими у воді сухарями з житнього хліба. В церквах дзвонили в ,,постовий-дзвін'', багато людей відвідувало двічі на день церковну службу і говіло, тобто готувалось до сповіді й причастя в суботу чи в неділю. Образи в церкві по боках царських воріт, звичайно найбагатше в золотих чи срібних шатах, заставлялись простішими іконами без прикрас, в чорних рамах (образ Матері Божої - з мечами болі й печалі в серці, образ Ісуса Христа- в терновому вінці з ранами на руках і ногах). В церкві не співали, а більше читали покаянні молитви та били поклони. Було сумно слухати ті покаянні служби довгі-предовгі та вистоювати до кінця їх в неосвітленій, холодній церкві. Але цієї жертви вимагала церква від тих, хто бажав ,,одговітися'', покаятися у своїх гріхах та дістати прощення й милости Божої.

Довгий був цей Великий Піст, цілих 40 днів. Кінчався він власне Вербною Суботою та Неділею, після яких наступав ще Страстний тиждень, що збільшував піст ще на тиждень. Він був присвячений пам'яті терпіння Христового, мук, розп'яття й смерти на хресті. У Вербну Суботу відбувався обряд посвячення верби, цієї ,,української пальми''; він означав підготовлення до зустрічі Христа, в Єрусалимі, пам'яті цієї події було присвячено Вербну Неділю.

Обряд свячення верби відбувався в Чигрині урочисто й своєрідно. Велична церковна процесія виходила з Успенської церкви і йшла до Старого собору, а потім на чигиринський вигон. У Чигрині був звичай приносити на цю процесію не малі прутики верби, а великі гілляки, іноді цілі молоді верби, що їх учасники процесії тримали в руках, піднявши вгору. В голові процесії несли хрест, корогви та ікони, за ними йшов священик з притчом, а потім парафіяни з вербою. Якщо Великдень припадав на другу половину квітня, коли вже верба мала листя й цвіла, тоді картина процесії з масою піднесених до гори зелених верб була чудова: здалека здавалося, що це рухається живий вербовий гай. Дійшовши до вигону, люди клали верби двома рівнобіжними рядами з проходом посередині. Духовенство служило водосвяття й кропило вербу свяченою водою. Після посвячення верби люди брали вербу, йшли з нею додому й квітчали нею хати, комори та інші будови.

(Продовження буде)

ПРОТОКОЛ

НАРАД РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яке відбулося в днях 24-го до 28-го травня 1976 р. на Союзівці в Кергонксон, Н. Й.

13. ЗВІТИ КОМІСІЙ РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ

(Продовження)

(20)

ЗВІТ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ УНСОЮЗУ

Головний контролер д-р Іван Скальчук: Наша Організаційна Комісія діяла у складі: Іван Скальчук — голова, інж. Мирослав Кальба — містоголова, Євген Репета - секретар, та члени — Анна Гарас, проф. Тарас Шмагала, Василь Дідюк, Володимир Запаранюк, Іван Одежинський, д-р Ярослав Падох, інж. Анатолій Дорошенко, Текля Мороз і з уряду головний організатор Степан Гавриш. Ми відбули повні два засідання по полудні та вечором 26-го травня. Мали ми чимало праці над різними пропозиціями, тому й не було часу та можливости узгіднити наші пропозиції з головним предсідником. Наші пропозиції базовані головно на рекомендаціях головного організатора та інших членів Головного Уряду. До відчитання наших пропозицій прошу головного радного Євгена Репету, який є секретарем нашої Організаційної Комісії.

Головний радний інж. Анатолій Дорошенко зголосився до слова у формалній справі та заявив, що він не є членом Організаційної Комісії, та що він попав на список членів мабуть тому, що подав Організаційній Комісії свої пропозиції.

Головний радний Євген Репета прочитав спершу всі пропозиції, а тоді, згідно з пропозицією головного касира Уляни Дячук головний контролер д-р Іван Скальчук, голова Організаційної Комісії, відчитував кожну точку пропозицій зокрема, а після відчитання кожної точки відбувалася дискусія та голосування над затвердженням кожної точки зокрема.

В дискусії над пропонованими резолюціями та рекомендацією Організаційної Комісії взяли участь: головний касир Уляна Дячук, головний предсідник Йосип Лисогір, головний контролер д-р Іван Скальчук, головний радний проф. Тарас Шмагала, головний секретар Володимир Сохан, голова Головної Контрольної Комісії мгр Іван Геврик, головний організатор Степан Гавриш і головний радний інж. Анатолій Дорошенко.

У висліді такого обговорення всіх точок та голосування над ними остаточно затверджено більшістю голосів наступні резолюції та рекомендацію Організаційної Комісії.

I. Резолюції Організаційної Комісії

Організаційна Комісія переглянула резолюції Головного Уряду з травня 1975-го року і ствердила, що наступні резолюції не були виконані:

1. Крім зайнятих тепер організаторів прийняти на працю двох обласних організаторів для терену ЗСА та одного для Канади. Їхніми обов'язками буде зактивізувати секретарів Відділів, окружних та місцевих організаторів, Окружні Комітети, приєднувати нових членів і допильновувати виконання пляну, виготовленого Організаційним Відділом та затвердженого Головним Екзекутивним Комітетом для даної области. Платні обласних організаторів: $ 8,000 до $ 10,000 річно.

2. Прийняти на працю асистента головного організатора з річною платнею $ 8,000 до $ 10,000.

3. Збільшити число постійних організаторів до 12, беручи в першу чергу до уваги великі центри поселення українців.

4.Секретарсько-організаторські курси по всіх округах. Максимальні кошти — $ 2,000.

5. Центральний секретарсько-організаторський курс на Союзівці у 1976 році.

Організаційна Комісія пропонує виконання цих резолюцій з наступними поправками: платні обласних організаторів та асистента головного організатора передбачується у висоті $ 9,000 до $ 12,000 річно, разом $36,000 до $ 48,000. Денна дієта обласного організатора до $ 25.00.

Згідно з пляном головного організатора, затвердженим Головним Екзекутивним Комітетом, встановлено мету для Організаційного Відділу 4,500 нових членів на 1976 рік в тому для ЗСА — 3,850, а для Канади — 650.

Засоби:

1. Збільшення кадрів Організаційного Відділу, як передбачують точки 1, 2 і 3 резолюцій.

2. Відбуття дводенної конференції голів Окружних Комітетів в Джерзі Сиıі. Кошт — $ 3,000.

3. Відбути центральний секретарсько-організаторський курс для обласних організаторів, організаторів і секретарів заавансованих в забезпеченевій ділянці у 1977 році на Союзівці.

4. Продовжувати оголошення УНСоюзу в радіопередачах ЗСА і Канади. Кошт — $ 7,000.

5. Признати нагороди для випускників шкіл українознавства ЗСА і Канади. Кошт — $ 3,000.

6. Збільшити винагороду відділовим організаторам, за вимком постійних.

7. Відбути секретарсько-організаторські курси по можности по всіх Округах у 1976-му році. Кошт — $2,000.

8. Влаштовувати організаційні наради по союзових Округах. Кошт — 2,000.

Загальна сума прелімінара бюджету $ 51,000 до 68,000.

9. Продовжувати сторінки молодечих організацій в органі УНСоюзу „Свободі".

10. Піднести рівень „Трибуни УНСоюзу" та запевнити її регулярну появу.

11. Організаційна Комісія однодушно стверджує, що для росту УНСоюзу та постійного збільшення його членства є конечним опертися на громадському і професійному, чи півпрофесійному чинниках, тобто на відділових секретарях та інших урядовцях і на постійних обласних організаторах.

12. Організаційна Комісія однодушно стверджує, що важливою передумовою успіхів на організаційному полі УНСоюзу є збільшена активність на культурно-громадському полі та пов'язана з цим більша жертвенність УНСоюзу на культурні і громадські цілі.

Рекомендація Організаційної Комісії

Заряджувати перевірку спеціяльною агенцією аплікантів на забезпечення від $ 10,000 і більше, не від $ 5,000, як це було досі. Перед вровадженням в життя цієї рекомендації засягнути опінії актуаріїв.

Іван Скальчук — голова
Мирослав Кальба — заступник голови
Євген Репета — секретар
Анна Гарас
Тарас Шмагала
Василь Дідюк
Володимир Запаранюк
Іван Одежинський
Ярослав Падох
Текля Мороз
Володимир Дідик
Степан Гавриш — головний організатор

Заступниця головного предсідника Марія Душник подякувала членам Організаційної Комісії і попросила чергового до слова головного секретаря Володимира Сохана.

Головний секретар Володимир Сохан запропонував наступну резолюцію, яку піддержав головний організатор Степан Гавриш, і вслід за цим її одноголосно одебрено:

Резолюція про забезпечування на вищі суми без вимоги лікарських оглядин

Для запевнення дальшого поступу в забезпеченевому діловодстві УНСоюзу і для дальшого росту членства УНСоюзу забезпечувати без вимоги лікарських оглядин на суми до $10,000 включно аплікантів у віці до 35-го року життя (замість дотеперішньої вікової межі 30 років), коли такі апліканти є в безсумнівно доброму стані здоров'я. Це підвищення вікової межі для забезпечування без лікарських оглядин допоможе нашим секретарям та організаторам забезпечувати на вищі суми молодих професіоналістів і голів родин у часі, коли їм таке життьове забезпечення найбільше потрібне.

Заступниця головного предсідника Марія Душник подякувала внескодавцеві та попросила до звіту голову Культурно-освітньої Комісії о. Івана Ващука.

ЗВІТ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЬОЇ КОМІСІЇ

Головний контролер о. Іван Ващук, як голова Культурно-освітньої Комісії поінформував коротко про відбуті засідання цієї Комісії та відчитав пропоновані резолюції й рекомендації Культурно-освітньої Комісії. Пропозицію піддержав головний секретар Володимир Сохан, після чого ці резолюції та рекомендації затверджено одноголосно в такому тексті:

Резолюції та рекомендації Культурно-освітньої Комісії

Резолюції

1. Відновити діяльність Культурної Комісії УНСоюзу і в потребі її зреорганізувати відповідно до нових завдань.

2. Перевірити можливість започаткування на Союзівці нових курсів для підготови провідників нашого громадського життя з-поміж молодих наших активістів. Передати цю справу для її здійснення головному радному д-рові Б. Футеєві.

3. Продовжувати всіми нашими можливими силами і ресурсами розвиток нашого культурного життя і творчости та заанґажованих в тому житті інституцій в ЗСА і в Канаді. Присвячувати окрему увагу нашому рідному шкільництву в цих країнах, тісно співпрацюючи та допомагаючи в тому крайовим централям цього шкільництва. (Нагороди УНСоюзу за найкращі успіхи в науці.

4. Завершити заходи в справі видання гаслової Англомовної Енциклопедії Українознавства.

5. Продовжувати і розгортати культурну активність УНСоюзу і його Відділів в ЗСА і в Канаді.

Рекомендації

1. Перевірити можливість та поробити заходи для визнання старої будівлі УНСоюзу за історичну пам'ятку Америки і, коли б це сталося, влаштувати в ньому музей та архів українського поселення в Америці.

2. У зв'язку з продовжуванням відзначування 200-річчя ЗСА і 100-річчя українського поселення в цій країні розглянути можливості відзначення цих великих роковин дальшими публікаціями та імпрезами (зокрема повною піддержкою імпрез такого крайового характеру, як Український Тиждень у Вашінґтоні в червні ц. р., Український Тиждень і Фестиваль у Філядельфії в серпні ц. р., та подібні імпрези в Ню Йорку та інших великих осередках нашого поселення), проголошенням конкурсу на найкращі літературні і музичні твори, та проголошенням спеціяльних стипендій на досліди і докторські дисертації на теми українського життя і розвитку взагалі, а УНСоюзу зокрема, та подібне.

3. Доручити Культурній Комісії розглянути справу видання книжки про життя і працю та спадщину св. п. Дмитра Галичина, одного з найвидатніших провідних діячів УНСоюзу й Американської України, та збірки статтей і есеїв д-ра Ярослава Падоха, опублікованих раніше в „Свободі" та альманахах УНСоюзу на союзові теми.

Додаток

Культурно-освітня Комісія розглянула також ряд інших пропозицій і рекомендацій та передає їх для позитивного розгляду Головному Екзекутивному Комітетові.

о. Іван Ващук — голова
Іван Скальчук
Анна Чопик
Богдан Футей
Василь Дідюк
Анатолій Дорошенко
Антін Драган

Заступниця головного предсідника Марія Душник подякувала членам Культурно-освітньої Комісії.

Головний радний проф. Тарас Шмагала звернув увагу, що на бенкеті — спільній вечері членів Головного Уряду будуть гості, та що добре було б подбати про те, щоб цього вечора була відповідна, з огляду на цих гостей, програма. Такі самі думки висловили: головний предсідник Йосип Лисогір та головний секретар Володимир Сохан. Головний контролер д-р Богдан Гнатюк порадив, щоб програма такого бенкету — спільної вечері була поважна та щоб мати це на увазі в наступному році, коли вже тепер запізно змінити програму вечора, який почнеться за півтори години.

На цьому заступниця головного предсідника Марія Душник закрила наради восьмої пополудневої сесії о годині 5.15 по полудні, закликаючи всіх прибути на час на бенкет — спільну вечерю. Початок чергової сесії заповіла вона на годину 9.30 ранку в п'ятницю, 28-го травня.

П'ЯТНИЦЯ, 28-го ТРАВНЯ 1976 р.

ДЕВ'ЯТА [РАННЯ] СЕСІЯ

Цю ранню сесію відкрив о годині 9.42 і нею проводив головний предсідник Йосип Лисогір. Він привітав та представив приявних на залі нарад д-ра Володимира Янева і д-ра Петра Гоя (представників Українського Вільного Університету), д-ра Володимира Душника (редактора видань УККА), Зенона Снилика (редактора „Українського Тижневика"), Василя Оріховського (обласного організатора УНСоюзу), маестра Василя Авраменка і Марію Лисогір, дружину головного предсідника.

Головний предсідник Йосип Лисогір: Маю приємність і честь попросити до звіту головного директора для Канади сен. Павла Юзика. Прошу, пане сенаторе.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО ДИРЕКТОРА ДЛЯ КАНАДИ СЕН. ПАВЛА ЮЗИКА

У порівнянні з 1974-им роком, коли Канада вела у загальній сумі забезпечення нових членів, і Монтреальська Округа здобула була перше місце в цілій системі УНСоюзу в числі нових членів, загальна продукція нових членів в 1975 і 1976 роках значно занепала, як і занепала праця для УНСоюзу. Головні причини цього незадовільного стану і застою слідуючі:

1. Відійшов на пенсію обласний організатор п. Василь Дідюк в липні 1975-го року, і відтоді Канада залишилася без постійного організатора.

2. Брак зрозуміння Головного Уряду, що Канада має відмінну ситуацію від ЗСА і що для Канадського Представництва потрібна канцелярія і потрібний директор, щоб вести ефективно працю.

Канадське Представництво УНСоюзу відбуло засідання в Оттаві 7-го вересня 1975-го року і на ньому винесло такі постанови для поліпшення праці в Канаді:

1. Негайно найняти нового обласного організатора для Канади.

2. Відкрити канцелярію зі своїм директором, який був би також і організатором.

3. Призначити річний бюджет для Канади в сумі $15,000, як це було рекомендовано на 28-ій Конвенції.

4. Видати ілюстрований Альманах УНСоюзу в Канаді.

Канадське Представництво звертає увагу, що чистий річний дохід УНСоюзу в Канаді виносить біля чверть мільйона долярів. Отже, існують фонди, щоб розгорнути працю. За минулий рік мало що зроблено в тому напрямі. Очевидно, що стан є незадовільний. Щоб направити цей стан, ми вважаємо, що треба якнайскоріше перевести ці постанови в життя, як це в Канаді повторюють на кожних окружних зборах.

Тут я пригадую ті рекомендації, що їх я представив Головному Урядові минулого року, а які занедбано:

Рекомендації для скорого здійснення

Всебічну працю УНСоюзу, а головно членства серед 600,000 українців у Канаді, можна краще розвинути, коли будуть скоро переведені в життя такі пропозиції:

1. На всіх окружних зборах в Східній Канаді, на нарадах у Західній Канаді та в розмовах з членами секретарі і членство сильно домагаються, щоб Канадське Представництво дістало свою канцелярію і директора в Союзовому Домі. Якщо можна було збудувати хмаросяг в Джерзі Ситі, що є зрозумілим, то на цілу Канаду повинен бути свій дім, який приміщував би свою канцелярію, щоб краще провадити союзову працю на цьому великому терені. На деяких окружних зборах радили, щоб заінкорпорувати УНСоюз, як автономну установу так, як це зробили вже деякі великі американські фірми, щоб так обійти великі податки. Яскравий приклад, це американські лютеранські братські союзи, які в 1972-ому році передали свої канадські фонди і ввесь маєток добровільно і створили окреме канадське товариство, яке в першому році зробило великий поступ. Це серйозна проблема і для неї треба знайти сприйнятливу розв'язку. Тому пропоную, щоб створити комісію з трьох американських українців і з трьох канадських українців. Ця комісія повинна б простудіювати цю справу вповні і представити Головному Екзекутивному Комітетові свої рекомендації в жовтні ц. р.

2. Тому, що чисельно Український Народний Союз є найбільшою організацією в Канаді, він мусить бути в централі Комітету Українців Канади на тому самому рівні, як інші великі українські організації (БУК, УНО, СУС і другі). Це значить, що треба провадити широку громадську і культурну працю, які є суть братства. Розгорнути таку діяльність не вдасться без свого проводу, бюра і пропагандивного чинника (газети в двох мовах). Або УНСоюз стане канадською громадсько-братською організацією і буде визнаний за таку, або він залишиться надальше асекураційною фірмою, хоч більшою, як Взаїмна Поміч, Братство св. Миколая і ін.

3. Коли будемо тямити, що біля 90 відсотків українського населення в Канаді — це урожденці країни, то УНСоюз повинен зробити всі можливі заходи, щоб знайти підхід до цих людей і втягнути їх в ряди членів. Треба знайти організаторів, які будуть володіти добре англійською та українською мовами, і які працювали б на умовах, подібних до асекураційних агентів, з якими вони мусять провадити компетицію. Вони мусіли б знати, як апелювати до зростаючого числа професіоналістів і промисловців та стимулювати культурну і громадську діяльність. Треба звернути увагу на студентство по університетах, бо воно має 5 місяців вакацій кожного року. Деякі студенти могли б бути заанґажовані, як місцеві або окружні організатори. Це трудно перевести в життя з Головної Канцелярії в Джерзі Ситі,, але такі акції є здійснимі з канцелярії в Торонті.

4. Перед нами повинна завжди бути широка програма асекураційної і громадської діяльности. Знаючи, що маємо сильну конкуренцію великих асекураційних фірм, треба виходити з новими полісами для кращого вибору, головно професіоналістам і промисловцям, які розуміють вартість асекурації. Рівнож від Головного Екзекутивного Комітету і від Канадського Представництва повинні виходити вказівки і пляни для ведення культурної і громадської праці у Відділах, які представляли б братський характер УНСоюзу. Чим більшу увагу звертають федеральний і провінційні уряди на розвиток багатокультурности в Канаді, тим більше повинні наші Відділи і членство пристосуватися до нової політики, в якій вони повинні брати активну участь і з якої повинні вони користати. Коли будуть добрі пляни та енергійний провід, напевно будуть кращі успіхи в різних галузях життя. Наша будучність буде залежати від активности молоді в наших рядах, і тому треба плянувати різнородну діяльність для молоді у наших Відділах та округах в Канаді.

5. В інтересі загального добра українського народу треба знайти кращу співпрацю з іншими українськими братськими союзами. Як котрийсь із них падає, то треба пропонувати йому злиття. Великий братський союз є більше успішним в цих часах великої і жорстокої конкуренції. Тому УНСоюз є в найкращому положенні обговорювати таку справу з меншими братськими установами.

Головний директор для Канади сен. Павло Юзик додав до свого друкованого звіту наступне: Ви одержали копії мого звіту, що їх я привіз зі собою. Мій звіт короткий. Але я думаю, що ви не хотіли б слухати тепер цілого звіту, тому передам вам важливіші його речеві частини. В першій мірі я хочу сказати, що я не мав можливости прибути сюди скоріше тому, що я саме мав дві важні функції в сенаті, зв'язані із зовнішньою політикою Канади. Тому, що за такі справи я відповідаю сам прямо, я не міг відірватися скоріше від цих обов'язків і мені вдалося приїхати сюди щойно вчора ввечорі. Тепер я приступаю до свого звіту, а після того подам звіт з нашої Канадської Комісії щодо наших пропозицій. В порівнянні із 1974-им роком, коли Канада вела в сумі забезпечення нових членів, а Монтреальська Округа здобула перше місце в цілому Союзі числом здобутих нових членів, загальна продукція і праця союзовців у 1975-му і 1976-му році занепала. Головні причини такого незадовільного стану і застою, на мою думку, ось такі: відійшов на пенсію обласний організатор пан Василь Дідюк і Канада залишилася без постійного організатора; брак зрозуміння Головного Уряду, що в Канаді відмінна ситуація від ЗСА, нам потрібно для Канадського Представництва канцелярії та директора, щоб вести ефективно працю, бо Канада, це великий терен. Канадське Представництво УНСоюзу відбуло засідання в Отаві 7-го вересня 1975-го року і винесло на ньому такі постанови, щоб поліпшити працю в Канаді: 1/ Негайно найняти нового обласного організатора для Канади, 2/ створити канцелярію зі своїм директором, який був би організатором, 3/ призначити річний бюджет для Канади в сумі $15,000, як це було рекомендовано на 28-ій Конвенції, 4/ видати ілюстрований Альманах УНСоюзу в Канаді. Канадське Представництво звертає увагу, що чистий дохід УНСоюзу виносить біля чверть мільйона долярів, Отже, існують фонди, щоб розгорнути працю. За минулий рік мало що було зроблено в цьому напрямі. Очевидно, що стан є незадовільний, і щоб направити його, ми вважаємо, так як нам на Окружних Зборах в Канаді повторюють і мені вже стидно навіть приходити перед такі Збори, що треба якнайскорше перевести ці постанови в життя. І тут я пригадую рекомендації, що їх я представив був Головній Раді ще минулого року. Я їх не буду читати, бо їх я відчитав був ще минулого року, тільки хочу заявити, що вони є в більшості занедбані і не виконані. Я хотів би, щоб ми на цій Раді сьогодні приступили конкретно до певних рішень. Бо я можу зробити і своє рішення, бо далі так в Канаді не може йти, як воно йде. Ми маємо в Канаді наше Представництво, яке складається з чотирьох членів Головного Уряду, — це пан Дідюк, пані Мороз, пан Геврик і я, як голова, і ми хочемо брати відповідальність за ту працю, бо цього вимагають від нас наші Відділи і наше членство в Канаді. Ми готові це робити, але ми не маємо до цього ніякого уповноваження, навіть не маємо ніякої піддержки в цій праці. Це є ці загальні пропозиції, які я ще представлю окремо, коли покличуть мене до звіту Комісії для Канадських справ.

Головний предсідник Йосип Лисогір: Дякую, пане сенаторе. Це був звіт пана сенатора. Хоч ми спізнилися, але ми будемо держатися порядку процедури. Тепер приступаємо до дискусії над звітом.

Голова Гол. Контрольної Комісії мгр Іван Геврик: Я ставлю внесок, щоб цей звіт прийняти.

Головний предсідник Йосип Лисогір: Дякую. А хто цей внесок піддержує? Головний радний інж. Кальба. Дякую. Піддаємо внесок під голосування. Хто за? А хто проти? Дякую. Звіт прийнято одноголосно. Тепер маємо ще одну справу, а саме — звіт Канадської Комісії.

ЗВІТ КАНАДСЬКОЇ КОМІСІЇ

Головний директор для Канади сен. Павло Юзик: Як голова Канадського Представництва і голова Канадської Комісії приступаю до справи рекомендацій, що їх я списав, і тут можу подати головні їхні точки. Канадське Представництво пропонує визнати за ним наступні завдання і відповідальности: а/ організаційну відповідальність за членів у Канаді, б/ адміністраційну відповідальність за всі дії в Канаді, за всю нашу діяльність наших зборів Відділів, Окружних Комітетів, секретарів, за морґеджі і за курси, коли йдеться про те, де і коли такі курси мали б відбуватися, в/ репрезентаційну відповідальність за наші репрезентації до різних організацій, коли вони мають свої річні збори, до церков і також до Комітету Українців Канади, бо ми ще не поладнали справи нашого членства в КУК, як великої організації. Ми представляємо себе там слабо, коли маємо тільки одного, який нас репрезентує, тому, що ніколи не було на це фондів. Для Канадського Представництва повинен бути призначений бюджет $15,000, і така сума, зложена на окремому конті, була б призначена на працю, яка згадана в першій точці рекомендацій. Плян організаційної праці і спосіб її виконання в Канаді повинні належати до Канадського Представництва. Четверта точка рекомендацій каже, що Головний Уряд має респектувати рішення Канадського Представництва. Ми вважаємо, що Канадське Представництво мало б мати автономні права діяння. Канадське Представництво погодилось би, мабуть, чотири рази в рік здавати звіти тому, що воно відповідало б перед Головним Урядом за загальну працю. Це було б подібне до того, що ми маємо в Канаді, де є централя КУК і провінційні екзекутиви, які діють на своєму терені. Ми вважаємо, що така структура відповідала б нам і в ній було б найлегше вести ту нашу працю та розгорнути її на широку скалю, ширшу, як це ми робили досі, та ми здобули б довір'я українців Канади тому, що ми відповідалиб самі за справи в Канаді. Але ми були б далі частиною УНСоюзу, і ми звітували б регулярно про нашу діяльність. Я представив це вам в такій загальній формі, а подробиці ми маємо, бо ми їх внесли були попередньо та вже дискутували над кожною точкою. Я не хотів би, щоб ми тут входили забагато в ці внутрішні структуральні речі, бо головне тут те, що Канадське Представництво мало б визнання і було б у системі УНСоюзу. Ці наші рекомендації представляю вам під дискусію.

Головний предсідник Йосип Лисогір: Відкриваємо дискусію над цим звітом.

Головний радний Євген Репета: Для Канади треба говорити принайменше про двох обласних організаторів, щоб розгорнути працю. Треба негайно найняти двох організаторів — для Сходу і для Заходу Канади. Сподіваюся, що так думає Канадське Представництво.

Головний секретар Володимир Сохан: Прошу пана сенатора дати вияснення, що має Канадське Представництво на думці, коли говорить про адміністрційну незалежність, чи відповідальність. Мене, як головного секретаря, цікавить питання, яке було б в такому випадку відношення до секретарів Відділів, які тепер у праці та звітуванні підлягають безпосередньо Головній Канцелярії УНСоюзу. Друге питання відноситься до пропозиції, щоб Головний Уряд респектував рішення Канадського Представництва. Чи не краще було б говорити про рекомендації, а не рішення Канадського Представництва, бо навіть ми, члени Головного Екзекутивного Комітету, не маємо таких великих прав, щоб Головний Уряд респектував рішення Екзекутиви. Може на наступній Конвенції, коли б зайшли відповідні зміни статуту, ми могли б дати Канаді багато більші права, включно до якоїсь автономії, чи малощо не самостійности. Але тепер ми маємо Головний Уряд і тому важко тут говорити, щоб Головний Уряд мав респектувати рішення Канадського Представництва, коли такого немає в статуті.

Головний організатор Степан Гавриш: Наш достойний сенатор, звітуючи за Канадську Комісію, найбільше заторкнув справи організаційні. Я, як керівник Організаційного Відділу, хотів би мати відповідь та вияснення

щодо відповідальности за організаційну працю в Канаді. На вступі скажу, що я буду вдячний, якщо Канада буде сама відповідальна за свою організаційну працю. Я буду вдячний, коли Канадське Представництво візьме на себе відповідальність за тих 72 Відділи та 4 Округи УНСоюзу в Канаді, коли б тут зайшло таке рішення.

Головний касир Уляна Дячук: Пан сенатор підчеркнув у своїх рекомендаціях і в своєму звіті, що Канадське Представництво вимагає спеціяльного адміністраційного бюджету у висоті $15,000. Я особисто не уявляю собі, як мав би виглядати цей осібний бюджет для Канадського Представництва. Коли вони мали на думці, що цих $15,000 мали б ми перелляти на їх конто і тільки Канадське Представництво мало б право рішати, кому і скільки виплатити, то це було б незгідне з постановами нашого статуту. Ми вирішуємо на Головному Екзекутивному Комітеті тільки такі справи, в яких надала нам Конвенція право рішати. В нашому статуті немає постанови про відокремлення бюджету для Канади. Натомість, в рямцях нашого загального бюджету є суми призначені на цілі адміністраційні, чи організаційні для цілої установи, в тому теж і для Канади. Я просила б дуже пана сенатора, щоб він уточнив, як вони уявляють собі осібний організаційний та адміністраційний бюджет на Канаду?

Головний радний інж. Мирослав Кальба: Я хотів би пригадати, що $15,000 були схвалені ще минулого року, але чомусь їх не використано. Я довідався, що сенатор Юзик не брав участи в декількох останніх засіданнях Екзекутиви і ставив, як передумову своєї участи власне поладнання цих справ Канади. Такий стан не виходить на користь УНСоюзу. Тому ми мусимо шукати порозуміння та знайти розв'язку, щоб на будуче таких справ не було. Тому я переконаний, що сенатор поставив в цей спосіб справи на будуче, щоб ці гроші, які призначені для потреб Канади, сама Канада розділяла, бо вона найкраще знає свої потреби та свої відносини. Якщо такої суми не можна перекинути на Канадське Представництво, то треба дати цій канадській репрезентації вільну руку для розпоряджування цією сумою, яка призначена бюджетом. Це ж люди відповідальні, і ми повинні мати до них довір'я.

Головний контролер мґр Іван Винник: Я не думав, що хтось із нас є проти бюджету Канади. Але тут не можна говорити про $15,000, бо ми видаємо значно більше на Канаду. Тому ми хотіли б знати, на що є призначена сума $15,000. Виходило б з дискусії, що ми видаємо для Канади тільки $15,000, а я думаю, що ми видаємо вже більше, коли включити організаційні та інші видатки, які відносяться до Канади. Якщо пан сенатор думає, що це є фонд на так звані репрезентаційні видатки, то я, очевидно, буду проти того. Коли б він сказав, що їм треба на організаторів стільки, на репрезентацію стільки, а на кошти подорожей стільки, тоді наша Фінансова Комісія могла б взяти це до уваги. Ми знаємо, що головний предсідник має до диспозиції одну тисячу долярів, то є фонд репрезентаційний. Але тут треба вияснити, що складається на суму $15,000 для Канади. Я бачу з дискусії, що не всі зорієнтовані та думають, що ми на всю діяльність в Канаді видаємо тільки $15,000. Я думаю, що це є помилкове поняття, бо, згідно з нашим загальним бюджетом, ми видаємо на Канаду багато більші суми. Тому я маю конкретне питання, що складається на суму $15,000?

Головний предсідник Йосип Лисогір: Порушені тут певні справи Канади є позастатутові і їх зможе вирішити щойно наша чергова Конвенція. Головний Екзекутивний Комітет не може сам передавати своїх обов'язків, приписаних йому статутом, комусь іншому, в даному випадку Канадському Представництву. Тут є багато засадничих справ, які треба представити до вирішення нашій Конвенції. На цьому ми закінчили запити дискусії і приступаємо до відповідей пана сенатора Юзика.

Головний директор для Канади сен. Павло Юзик: Я вважаю, що тут були поставлені дуже добрі питання і вони мусять бути ясні для всіх. Деякі справи не виглядають ясні, тому і буду старатися подати вияснення. Я не є певний, чи справа бюджету залежить від статуту, коли вже Конвенція одобрила була суму $15,000 для Канади. Так само, коли Конвенція признала їх для Канадського Представництва, то Конвенція вже визнала таке тіло. Ми робимо багато речей, яких немає в статуті, бо вони там не є так точно записані. Я певний, що ряд цих справ Канади ми можемо робити без великих змін в статуті. А коли буде треба перевести в статуті певні зміни, ми маємо тут нашого д-ра Флиса, який міг би такі зміни приготовити для чергової Конвенції до затвердження. На жаль, я не маю при собі цього бюджету, так що не можу подати вам точного рахунку про кожний цент. Але ми виробили дуже докладний плян видатків на кожний цент, як ми маємо з цих фондів користати, вживати їх для нашої праці. Ми думали, що ці справи будуть обговорювані на Головному Уряді, але до цього часу так не сталося. Ідучи за порядком наших плянів, згадаю, що нам треба більше, як одного обласного організатора. Може треба двох, або й трьох. Але тепер не так легко знайти обласного організатора, навіть одного. Тому наше Представництво повинно також ангажувати льокальних організаторів і заохочувати до праці секретарів Відділів. Ми знаємо, що обласний організатор мав би бути цілком відповідальним перед Головним Урядом, і ми до цього не мішалися б. Але ми хотіли б, коли б він діяв на терені Канади, щоб він з нами співпрацював, бо ми могли б допомогти йому в організаційній праці. Тому ми хотіли б також мати своє слово, коли б такий обласний організатор найшовся і коли б ми плянували його працю, Щодо секретарів Відділів, то ми до них не будемо мішатися, коли мова про їхні обов'язки супроти Головної Канцелярії, тобто, у справах збірки вкладок та звітів. Але ми вважаємо, що обов'язком головних урядовців з Канади буде допомагати цим секретарям Відділів в організаційній праці, та що в тій цілі треба буде їх відвідувати. Покищо, доки немає обласного організатора, ми самі від себе могли б це робити, щоб допомагати їм виконувати те, що рішила Конвенція та рішає час від часу Головний Уряд. Щодо цього не бачу жадних можливостей дисонансів. Ми хотіли б допомагати в організаційних справах і в справах організації курсів секретарів та організаторів. Ми вважаємо, що це нам легше зробити в Канаді, бо ми краще знаємо людей і терен, як це можна зробити з Головної Канцелярії. Але ми все це представили б Головному Урядові до затвердження, чи вирішення, коли вже були б готові щось робити. Про організаційну відповідальність я вже відповів головному організаторові. Для бюджету $15,000 ми маємо повний список, на що скільки видатку призначено. Не знаю, чи пані Мороз має зі собою цей протокол, коли ми були все це точно зазначили. Ми не хочемо взяти $15,000 і робити з ними, що хочемо. Ми маємо докладні пляни для виконання. Може не всі вони дадуться виконати цього року, тоді деякі залишаться до виконання на чергові роки. Ми думаємо поширити працю в Канаді, де УНСоюз вже існує від 1916 року, то є 60 років. В наше 60-ліття ми хотіли б видати Альманах УНСоюзу про нашу діяльність в Канаді, про наші Відділи, про наше Представництво і про Головний Уряд також, щоб ми вже мали раз якусь нашу історію в Канаді та було написано, як ми діємо в Канаді і що ми виконуємо. Ми призначили на Аьманах $3,000, і ми три, пан Дідюк, пан Зорич і я, погодилися, що будемо разом відповідати за редакцію цього Альманаху. На жаль, я не маю цього цілого бюджету з поодинокими цифрами при собі, але може ви тут маєте, бо ми були вислали його до Головного Уряду.

Головний секретар Володимир Сохан: Ми маємо протокол засідання Канадського Представництва з 7-го вересня.

Головний директор для Канади сен. Павло Юзик: Ви маєте той з вересня з Оттави. Але ми ще мали друге засідання, на якому ми точно устійнили потрібні нам суми на поодинокі справи. Я попрошу пані Мороз, щоб вона подала нам ці інформації, якщо вона їх має. Наш бюджет — це не „карт блянш'', ми маємо на це повний список видатків.

Головна радна Текля Мороз: Я собі точно не пригадую, але, думаю, що це мало бути$3,000 на Альманах, $2,000 на організаційно-вишкільні курси, $1,500 на засідання Канадського Представництва, $1,000 на оголошення УНСоюзу на радіових програмах...

Головний директор для Канади сен. Павло Юзик: Ми призначили $1,500 на повну вкладку до КУК від УНСоюзу вже як великої організації та $2,000 на вкладки до КУК від наших Відділів.

Головна радна Текля Мороз: Ми також признали $4,000 на кошти ведення Канадської Канцелярії. Все це призначене на організаційні цілі, бо Канада має великі можливості для УНСоюзу. Ми не хочемо відділятися і творити окремої інституції в Канаді. Ми тільки хочемо цієї суми, як допоміжної нам суми для нашої праці. Ми будемо передавати Екзекутивному Комітетові звіти з видатків і Екзекутивний Комітет буде дальше кермувати всіми справами, а Головна Контрольна Комісія буде все те контролювати, на що ідуть ці гроші. Канада має великі можливості, але на це, тобто на організаційну працю, треба нам грошей. Ми будемо шукати організаторів, хоч тепер важко їх найти. Ми не хочемо відділятися, але ми є інша країна і нас члени запитують, де є наша Канадська Канцелярія. Для довіря до УНСоюзу в Канаді ми мусимо мати Канадську Репрезентація і Канадську Канцелярію. Це конечність. Але ми хочемо дальше працювати спільно і хочемо дальше бути однією великою сильною організацією.

Головний радний Василь Дідюк: Я хочу тут тільки зупинитися на одній справі, щоб поставити її ясно. Після мого відходу на пенсію я не думаю, що ми будемо ще мати в Канаді обласного організатора. Отже я ввійду до історії, як останній в Канаді обласний організатор. Але навіть і в такій ситуації ми не можемо нічого не робити, коли ми дбаємо про добро УНСоюзу. Може хтось любить, чи не любить таких чи інших людей, але ми, які є в Канаді, любимо УНСоюз, бо інакше ніхто з нас тут не був би, ані тим більше наш сенатор. Йдеться тут про УНСоюз і ми шукаємо способів, як поширити його в Канаді, а тут багато говориться про $15,000. Виглядає, що ці канадці щось собі видумали і хочуть $15,000, що вони собі тих $15,000 візьмуть і будуть мати „ґуд тайм". Я мав такий „ґуд тайм" 10 років і це мені вистачить. Але ми маємо в Канаді простори і ці простори важко одному обласному організаторові охопити. Тому ми врадили на Канадському Представництві, щоб зробити певну децентралізацію, бо їхати з Торонта до Ванкуверу, то це понад 3,000 миль. Дуже часто тут говориться про Канадську Канцелярію і може хтось думає, що канадці взяли б бюро, поставили там стіл і тоді туди приходив би директор, положив ноги на стіл і сидів там, а ми були б горді, що маємо вже свою канцелярію. Поняття канцелярії колись, а тепер інакше. Канадське Представництво поставить собі так цю канцелярію на цих два роки, що залишились у цій каденції, щоб Канадське Представництво могло вести працю і відповідати за УНСоюз в Канаді. Це не таке важне, де вона буде, чи в Торонті, чи десь при Окрузі, але важне, щоб вона діяла і вела зокрема організаційну працю. Ось передо мною лежать тут відзнаки і членські книжечки. Я вас питаю, хто це має робити? Ми колись були договорилися, коли я ще був обласним організатором, і я це робив. Але тепер я цього робити не можу, тому що не маю часу, бо маю іншу роботу. Чи пані Мороз, вона є головою Округи, чи вона все має можливість це робити? Так само пан Геврик. Але ми виготовили б собі організаційний плян і підшукали б організатора, чи організаторів, а тоді вже Канадська Канцелярія пильнувала б, щоб ця праця була виконана. Таке наше поняття Канадської Канцелярії, а не таке, що хтось має сидіти там з ногами на столі та відбирати телефони, або чекати, коли хтось туди зайде, щоб записатися до УНСоюзу. Колись ми мали обласного організатора, про якого казали, що він коштував $20,000, чи $15,000, а він більше не коштував, як $10,000 або $12,000. Тепер ми не маємо обласного організатора і ці фонди можна розділити по Округах на організаторів, які приєднували б нових членів, або і дати ці гроші та обов'язки головам Округи. Бо чи такий голова Округи має змогу і чи схоче працювати і все те робити задармо? Ось у нас не відбулися Окружні Збори, бо не було кому їх підготовити і скликати, як це казав пан сенатор. А трапляються випадки, що треба теж комусь на місцях репрезентувати УНСоюз, коли приїде якийсь визначний чоловік, чи запрошують нас якісь організації на свої свята, або імпрези. Я цього тепер не можу робити. Тому, коли дістаю запрошення, посилаю такого листа до Головного Екзекутивного Комітету, а звідтам його висилають сенаторові Юзикові, а тут тільки два тижні часу до цієї імпрези. Що тоді маємо робити? Сенатор телефонує до мене і ми в останній хвилині журимося, як маємо це зробити. Тому ми на тому стали, що Канадське Представництво мало б УНСоюз заступати і такі справи вирішати. Тут йдеться про УНСоюз, щоб хтось його заступав. А ви пишете в газеті, що ми повинні стати і бути порахованими. Як ми не стали на Конгресі КУК у Вінніпеґу, то нас не порахували. Але рахували там Робітничий Союз, Народну Поміч і інших. Ми не повинні до того допускати, бо я певний, що ми можемо собі на таке дозволити. Тих $15,000 мають бути на такі різні справи. Не на саму репрезентацію, але на всю нашу працю і на пропаганду, чи наші оголошення, на що наша Фінансова Комісія саме вже признала для Канади $1,000. А коли ми з Канадського Представництва поставили такі пропозиції, то дехто насторожився, що ми цього домагаємося і хочемо самі грішми позпоряджатися. Коли б ми нині давали навіть $20,000 на обласного організатора, я не вірю, що ми такого організатора найшли б. Мене часто в Канаді запитують: Чому Головна Канцелярія оголошує, що шукає обласних організаторів, а Ви вже не працюєте? І що я маю їм казати. Вони кажуть: то Ви так скоро пішли на пенсію? А я їм раджу: Ідіть працювати до УНСоюзу, як хочете скоро піти на пенсію. Тоді вони вас скоро пішлють на пенсію. Ми в Канаді самі добре вміємо рахувати, коли мова про членів і про фінанси, та їх відсоткове відношення до цілого УНСоюзу. Кажуть нам, що з канадського фонду платять $95,000 на урядовців і то слушно. Бо вони виконують працю. Але, коли кажуть нам, що ми, канадці маємо 10% у хмародері, то що Канаді з цього? Ви маєте на „Союзівці" 100 дітей, але з Канади немає там ніодної дитини. Ви кажете, що ми, канадці, маємо теж „Свободу", але питаю отця Івана, який є американець, чому у „Свободі" немає нічого про Канаду? Про все це говорю не на те, щоб ми між собою воювали, чи сварилися. Нам йдеться про те, щоб ці справи поправити. Я особисто заінтересований в УНСоюзі, як громадянин і як той, хто своїх 10 років віддав для УНСоюзу, і як той, який буде змагатися, щоб УНСоюз в Канаді ріс.

Головний директор для Канади сен. Павло Юзик: Я хочу тут підкреслити, що Канадське Представництво є підрядне тіло і воно відповідає перед Головним Екзекутивним Комітетом, перед Головним Урядом і перед Конвенцією. Мені сподобалося те, що казав головний контролер мґр Іван Винник, що це є експеримент і тому я не думаю, щоб ми це відразу включали в статут. Я думаю, що це правильно названо експериментом, бо ми будемо працювати і пробувати, як ці завдання найкраще виконати. Коли не вдасться нам цей експеримент, ми зможемо це тіло зліквідувати. А коли покажеться, що воно корисне для УНСоюзу, тоді зможемо подумати, чи треба мати його точно окресленого в статуті. З такого погляду я бачу, що ми маємо право, щоб цей експеримент перевести, щоб попробувати, що цей вклад $15,000 в Канаду може зробити для розвитку УНСоюзу в Канаді. Бо теперішня ситуація в Канаді є майже ненормальна і так дальше не може бути. Як ви раз вб'єте людям бука, то вже люди не будуть мати довіря. Ви знаєте дуже добре, як це тяжко, скільки це забере часу, щоб таке довіря здобути назад. Я не думаю, що ми повинні тут цей наш бюджет виправдувати, бо ми не маємо його точно оформленого. Але той бюджет треба буде представити Головному Екзекутивному Комітетові, де ми могли б все докладно передискутувати і може навіть завести деякі зміни в ньому. Може ми там врадили б, що можна краще зробити, а ми відчули вже тепер, що ми маємо цю відповідальність, що треба зрушити той Захід та зрушити Канаду на Заході від Манітоби до Британської Колюмбії. Ми бачимо, що не так легко буде підшукати обласного організатора, який міг би обїхати Захід Канади. Але, я вважаю, що за Захід відповідає у нашому Представництві пан Геврик і ми з ним будемо говорити, як підшукати там провінційних, чи окружних організаторів, чи навіть льокальних. Я певний, що там на Заході вони напево чулись би інакше, коли б вони знали, що відповідають загально перед Канадським Представництвом. Вони почувались би краще і розвинули б працю багато краще, як у минулому році. Я думаю, що я вже відповів, що ми маємо на думці в наших пропозиціях, та що це нічому не суперечить, коли ми впроваджуємо це, як свого роду експеримент. Нам може сказати д-р Флис, чи це може бути незгідне зі статутом та чи ми можемо взагалі відважитися на затвердження бюджету на таку суму. Ще раз пригадую, що така сума була одобрена Конвенцією, та що за неї ми мусимо здати звіт, що ми зробили з цією сумою, чи що ми з нею хочемо робити. Ми говоримо про малу суму, бо видатки на Канаду є багато більші і вони включені у загальні видатки. Запевняю вас, що ми з вами будемо кооперувати.

Головний касир Уляна Дячук: Тут виникло непорозуміння, бо досі Головний Екзекутивний Комітет ніколи не дістав був потрібних вияснень, на що ці $15,000 призначені. Канадське Представництво до сьогоднішнього дня нам не вияснило, на що воно потребує ці гроші, як воно собі цей бюджет уявляє. Я хочу запевнити Канадське Представництво, що ми маємо для Канади в нашому загальному бюджеті багато більші суми, як ті у вашому бюджеті, що їх бажає собі Канадське Представництво. На приклад, на саму Канадську Канцелярію ми маємо в загальному бюджеті $5,000, а ви подали $4,000. Також хочу попросити вас поглянути до мого звіту. Там на організаційні видатки виплачено $63,000, в тому видатки на організаторів, відділових організаторів, кошти подорожі організаторів, оголошення і т. п. Тому я вважаю, що Канадське Представництво, так як кожна інша комісія, яка діє під час цих нарад Головного Уряду, повинна внести до Фінансової Комісії свій бюджет, щоб ці суми включили до загального бюджету. Тоді там будуть включені ці $15,000. Я думаю, що в такому напрямі ми повинні сьогодні ці справи вирішувати.

Головний секретар Володимир Сохан: Я хотів би підкреслити, що ми в наших дискусіях не маємо наміру відбирати якінебудь права Канаді. Ми хочемо певні справи тут узгіднити з Канадським Представництвом, а я прошу зокрема пана сенатора Юзика, щоб ми з ним узгіднили тепер змінені, чи доповнені точки пропозицій Канадського Представництва перед остаточним їх затвердженням. Я повинен мати ці ваші рекомендації докладно устійнені перед голосування над ними, щоб їх запротоколувати. Дозвольте мені відчитати ці пропоновані рекомендації із змінами та доповненнями, як я їх занотував. (Читає пропоновані рекомендації)

Рекомендації Канадського Представництва УНСоюзу

1. Визнати наступні завдання і відповідальности Канадського Представництва:
   а) організаційні — приєднування членів
   б) адміністраційні — збори, секретарі, морґеджі, курси
   в) репрезентаційні — організації, КУК.
2. Призначити суму $15,000 бюджету для розпорядження Канадського Представництва. Такий бюджет із призначенням відповідних сум на поодинокі цілі предложить Канадське Представництво до затвердження Головному Екзекутивному Комітетові.
3. Признати за Канадським Представництвом завдання та відповідальність за пляни організаційної праці та за їх виконання на терені Канади.
4. Головний Екзекутивний Комітет повинен респектувати рекомендації Канадського Представинцтва.

сен. Павло Юзик
Іван Геврик
Василь Дідюк
Текля Мороз

Головний контролер мгр Іван Винник: На те вже звертали увагу мої передбесідники, що деякі позиції з бюджету Канадського Представинцтва на $15,000 вже включені у суми загального бюджету. Тому, якщо ви собі цього бажаєте, ми можемо у пропонованому загальному бюджеті сказати, на приклад, оголошення на радіопрограмах $7,000, в тому $6,000 в ЗСА і $1,000 в Канаді. Так само кошти репрезентації Канади $1,500 можуть бути подані в нашій пропозиції бюджету. Призначення репрезентантів, на мою думку, повинно відбуватися в порозумінні з Канадським Представництвом, чи із сенатором, який відповідає за це. Але я не є згідний з тим, щоб УНСоюз платив вкладки до КУК за Відділи УНСоюзу, бо ми в Америці не платимо за наші Відділи вкладок до УККА, а це могло б багато коштувати. Я думаю, що ми, щоб довго вже не дискутувати, погодилися, щоб включити канадські видатки до сум нашого загального бюджету, бо розділення їх виглядало б на якусь сепарацію. Я обстоюю, щоб про репрезентацію в канаді рішало Канадське Представництво. Опісля, і то я говорю, як контролер, не спеціяльно для Канади, рахунки повинні бути не загальні, але специфіковані, тобто з документами і прилогами. Відносно Альманаху, я годжуся, щоб Канада видала таку книжку, бо вона на це заслуговує. Якщо будуть матеріяли, то „Свобода" їх дуже радо, очевидно, видасть, тим більше, що вона тепер має модерні машини. Я пропоную компроміс, щоб включити канадські видатки у загальний бюджет УНСоюзу.

Заступник головного предсідника д-р Іван Флис: Є небезпека, що пан Куропась скаже знову, що Флис потакує за Лисогором, а молодий Куропась знов скаже, що не тільки виглядає, як Лисогір, але і говорить, як Лисогір. В додатку я ще позичив від Лисогора його окуляри, бо забув свої в кімнаті, то тепер також дивлюся на світ, як Лисогір. Ми тут говоримо постійно про Канадське Представництво і це так вбилося нам в голови, що ми його приймаємо за правду. Але ніде в нашому статуті немає Канадського Представництва, а тут треба нам ще устійнити, що воно таке є це Канадське Представництво. Чи вони є канадськими представниками в нашому Головному Уряді, чи може нашими урядовцями на канадському терені. Якби ми дали канадцям, як це вони хочуть, канцелярію та автономію, то перший ліпший член УНСоюзу може піти до суду і вимагати, щоб ми дали таку канцелярію і таку автономію для його стейту, аґенції УНСоюзу. Коли б ви в Канаді хотіли мати право видавати цих $15,000 і самі про ці видатки рішати, то ви мали б в Канадському Представництві більші права, як Головний Екзекутивний Комітет, якому таких прав не дає статут. Найкраще буде, коли канадські делеґати представлять свої домагання нашій черговій Конвенції. Тоді, коли Конвенція таке ухвалить і відповідно змінить статут, ви зможете мати признані статутом права. Але на Конвенції ви мусите бути краще зорганізовані, як тут, бо тут ви навіть не маєте укладеного бюджету, тому кожний з Канадського Представництва говорить щось іншого. Я годжуся, що Канада повинна мати більше автономії та більше рішаючого слова у своїх адміністраційних справах. Але я вповні годжуся з паном Винником, що бюджет Канади ви повинні мати в рямцях нашого загального бюджету, бо маємо один УНСоюз та повинні мати один бюджет. В тому бюджеті можна в кожному видатку сказати, яка в ньому частина припадає на Канаду. Але тільки Головний Екзекутивний Комітет має право рішати про видатки, тому пропонованих ухвал для Канади не можна називати резолюціями, тільки рекомендаціями. Можна сказати, що ми повинні більше респектувати вимоги, чи домагання Канади. Остаточне рішення однак повинно бути зроблене в кожному випадку в Джерзі Сиѓі.

Головний контролер д-р Богдан Гнатюк: Справи більшої, чи меншої автономії для Канади мусять бути оформлені та затверджені на Конвенції. Як я розумію цю справу сьогодні, то Канадське Представництво є речником УНСоюзу на Канаду, а всі його пропозиції, чи рекомендації мають іти на нашу Фінансову Комісію та включені до нашого загального бюджету. Фінансова Комісія вже від себе заплянувала видатки і до них вже включила відповідні суми для Канади. Всі інші подробиці із пропозицій, що їх відчитав сенатор Юзик, треба передати Головному Екзекутивному Комітетові, щоб він їх переглянув та остаточно одобрив, чи узгіднив. В загальному рекомендації Канадського Представництва можна прийняти до відома і переходити до чергової точки нарад.

Головний контролер мґр Іван Геврик: Хочу згадати, що в нас у Канаді зайшла зміна, бо на пості нашого представника в Канаді поставлено мого приятеля Богдана Зорича, якого я завжди боронив і буду боронити. Але про цю зміну на пості представника УНСоюзу в Канаді повинен був і я, як представник Канади, знати, як і повинні були про це знати всі інші члени Канадського Представництва. Відносно нашого членства, як велика організація, в КУК, то це трудна справа і вона не є залежна від того, скільки ми заплатили б вкладок до КУК, навіть коли б ми хотіли заплатити $10,000. Я вже кілька разів ставив справу так, що я є представником від нашої великої організації, такої великої, як інші великі організації — члени КУК, але вони нас кожний раз відкинули. Може б сенатор Юзик із своїм авторитетом написав у цій справі листа, щоб прийняли УНС до КУК, як велику організацію та запропонував вкладку $1,500. Про Захід Канади треба тут ствердити, що ми вже там повели були велику кампанію, в якій брав участь пан Дідюк, пан Зорич, пан Гірняк і ряд інших. А кінець - кінців, що там сталося? Там цілком відмінна ситуація. Тому ми повинні підшукати відповідних людей на секретарів і платити секретарям більше, а членам платити більшу дивіденду, а все це разом повинно допомогти нам добитися кращих досягнень. Вкінці я хотів би запропонувати, щоб ми більше респектували рішення Канадського Представництва. Про вкладки до КУК можна тільки говорити, коли мова про централю. А про Відділи ми не повинні тут говорити і я далекий від того, щоб вимагати від централі УНСоюзу, щоб платила за наші Відділи вкладки до КУК.

Головний предсідник Йосип Лисогір: Я примушений дати вияснення про справу, що її порушив пан Геврик. Як вам відомо, ми маємо в Канаді нашого представника — „головного аґента", який репрезентує нас перед канадським урядом. Ним тепер є адвокат Максимів, до речі дуже здібна, але і дуже зайнята іншими важними обов'язками людина. Ми були заанґажували його, коли забезпеченевий уряд Канади зажадав, щоб ми мали такого „головного аґента". Але, коли тепер прийшли нові вимоги вести в Канаді наші книжки і держати всі документи забезпечення членів та рахунки, пан Максимів не має часу тим всім займатися і ми вже заанґажували пана Зорича виконувати таку працю. Але пан Зорич досі не перебрав офіційно посту нашого представника, тому що ми хочемо, щоб наперед ще урядова контроля провірила дотеперішнє діловодство нашого „головного аґента", бо саме тепер припадає час на таку контролю, а вже після контролі передамо всі ці справи пану Зоричеві. Пан Зорич веде покищо цю свою канцелярію для Канади в приміщенні у своїй хаті, як це він робив колись давнійше. Заки я їздив до Торонта, щоб договорюватися про цю зміну, я говорив про цю справу зі сенатором Юзиком. Отже сенатор був про все це поінформований, але не міг приїхати на переговори до Торонта, бо був зайнятий іншими справами. Ми вислали були в цій справі листа до забезпеченевого уряду Канади і цей уряд прийняв до відома це назначення. Все це є на добрій дорозі і ми тільки чекаємо на переведення котролі діловодства нашого теперішнього представника, а після контролі пан Зорич перебере це діловодство. Отже, пане Геврик, пан сенатор Юзик був в курсі цих справ, про що належалось тут вияснення.

Внесок на закриття дискусії ставить головний радний д-р Футей. Піддержує цей внесок головна касирка пані Дячук. Хто за? Чотирнадцять голосів „за". Стверджую, що внесок прийнято і згідно з ним закриваємо дискусію. Тепер ми повинні приступити до голосування над внеском сенатора Юзика, який вже тут зачитано із доповненнями та узгідненнями членів Головного Екзекутивного Комітету та Головної Контрольної Комісії. Приймаємо теж завваги відносно бюджету, що суми видатків для Канади треба включити в наш загальний бюджет, бо, як тут заявив д-р Флис, така сепарація рахунків та іншого була б протизаконна і незгідна з нашим статутом. Тому ми опісля поладнаємо ці справи на Головному Екзекутивному Комітеті, як це пропонував д-р Гнатюк. Отже, тепер голосуємо над цим внеском, піддержаним вже (піддержав його д-р Гнатюк). Хто за цим внеском? А хто проти? Стверджую, що рекомендації Канадського Представництва прийнято одноголосно.

Головний контролер мґр Іван Винник: Наша Фінансова Комісія, яка має наступна звітувати, потребує ще десять хвилин для короткої наради, заки зможе приступити до звітування.

Головний касир Уляна Дячук: Пані і Панове! Це вже 11-та година перед полуднем і я знаю, що багато з вас спішаться відїхати до дому. Тому пропоную і прошу вас обмежуватися в дискусії над наступними точками нарад, щоб ми могли закінчити наші наради найдальше до 1-ої години по полудні.

Головний предсідник Йосип Лисогір: Заки приступимо до звіту Фінансової Комісії я попрошу до короткого слова — привіту ректора Українського Вільного Університету пана доктора Володимира Янева.

Д-р Володимир Янів: Від імені Українського Вільного Університету складаю Головному Урядові та цілому Українському Народному Союзові подяку за дотеперішню піддержку УВУ. Ваші дотеперішні дотації багато допомогли нам і ваша цьогорічна дотація буде для нас дуже цінною, бо вона допоможе нам створити велику річ — фундацію на утримування Українського Вільного Університету, який пріснував вже 53 роки і зробив велику працю серед чужнецького наукового світу, вдержуючи з ним постійні контакти. Дотація від вас, цієї найбільшої української установи у Вільному Світі, на фундацію УВУ буде переконливим фактом піддержки українського громадянства та організацій перед німецькими урядами в Баварії і це допоможе нам отримати теж фонди від баварського уряду. Ще раз складаю подяку за підтримку та за увагу, що її ви приділили нашому Українському Вільному Університетові.

(Продовження буде)

Сирія зменшує свою військову залежність від СССР

Дамаск. — Західні розвідчі джерела інформують, що сирійський уряд поступово зменшує свою залежність від Совєтського Союзу щодо постачання зброї та військових дорадників, але робить це так, щоб не спричинити цілковитого припинення совєтської мілітарної допомоги. Сирійський президент Нафез аль-Ассад, наприклад, почав купувати у Франції гелікоптери та проти-танкові ракети, а раніше сирійські військові частини користувалися майже виключно совєтською зброєю. Крім того, в Сирії тепер є тільки коло 1,800 совєтських військових дорадників, а в 1973-му році було їх близько 3,500. Коментатори думають, що Сирія хоче зменшити в себе впливи Москви, подібно як це зробив Єгипет, щоб мати змогу нав'язати кращі відносини з країнами Заходу.

З діяльности Відділу УККА повіту Нассав, Н. Й.

Деякі з виконавців, учасників і гостей після бенкету з нагоди Роковин 22-их Січнів довкола мистецької картини „Злука Земель" мистця Івана Кучмака, який стоїть біля картини з правого боку в другому ряді. Ця картина разом з портретом Михайла Грушевського — роботи того ж самого мистця, прикрашували сцену під час бенкету.

1. ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Дня 5 грудня, 1976 р: Відділ УККА повіту Нассав з осідком в Гемстеді відбув свої Загальні Збори, на яких обрано нову Управу Відділу на 1977 рік в такому складі: Юрій Солтис — голова, Христина Подолюк — 1 заступниця голови, Катерина Мицьо — друга заст. голови, Микола Курчак — секретар, Андронік Копистянський — фінансовий референт, Іван Пакош і Валентина Лисняк — референти УН-Фонду, Ілярій Зарицький, Волод. Шпачинський і Богдан Копистянський — імпрезовий реферат. Вільні члени Управи: Богдан Курчак, К. Шанайда, Оксана Дацків, Ігор Шпачинський, Юрій Захарія, Ілярій Зарицький, мол. Окрім того до Управи входять представники місцевих організацій, що належать до системи УККА. Контрольна комісія: Сергій Небожинський — голова, Петро Квозко і Ярослав Копистянський — члени.

2. РОКОВИНИ 22-ГИХ СІЧНІВ

З огляду на те, що зближався час відзначування Роковин 22-гих Січнів — Відділ відразу взявся до праці, щоб гідно ці роковини відсвяткувати. Пороблено заходи, що в чотирьох місцевостях Повіту день 22 січня 1976 р. проголошено „Днем Української Незалежности", а це в Мінеолі, Гемстеді, Гленкові і Ойстербей, і в цьому дні українські національні прапори майоріли поруч американських прапорів на щоглах перед будинком Міської Управи в тих місцевостях.

Саме святкування Роковин цих Велетніх Дат відбулося у неділю, 30-го січня ц. р.. Перед полуднем в українських місцевих церквах правились Богослуження в наміренні Українського Народу та його Волі, а по полудні в залі Парохіяльного Центру св. Володимира відбувся святковий бенкет, получений з відзначенням 25-ліття існування і праці Відділу УККА.

Бенкет відкрив голова Ю. Солтис, а парох української католицької церкви о. Еміліян Шараневич започаткував його глибокозмістивною молитвою.

У короткій мистецькій програмі під час бенкету виступали: Танцювальна Група при українській католицькій парохії св. Володимира під проводом Е. Осененко, Школа Бандуристів при місцевому Відділі ООЧСУ — зміцнена хором під проводом п. Степаняка, дві декляматорки-учениці Суботньої Школи при парохії св. Володимира: К. Леонард та М. Качмарик та Левко Лисняк — учень Суботньої Школи парохії св. Михаїла в Юніондейлі.

Представником Централі УККА з Ню Йорку був член Центральної Управи і редактор Українського Квартальника Володимир Душник, який був і головним промовцем на тій імпрезі, а його дружина Марія Душник виступила з мистецькою декламацією англійською мовою „359" — Б. Лепкого. Про історію місцевого Відділу, його заснування та про 25-літню його працю для громади говорив Микола Курчак.

При кінці бенкету відбулось вручення Грамот Признання всім колишнім головам Відділу та його членам - основникам, заслуженим керівникам мистецьких одиниць та безперервним платникам УН-Фонду протягом 25-ох літ.

Отець д-р Семен Гаюк — парох української православної церкви св. Михаїла в Юніондейлі закінчив бенкет молитвою - подякою, сповненою глибоких молитовно - патріотичних почувань.

3. ПЛЯНИ

Відділ тепер приготовляється до святкування Шевченкових Роковин, що відбудуться в неділю, 27-го березня ц. р., і до участи в тих святкуваннях Відділ запросив славний хор „Думку" в Ню Йорку.

В червні Відділ, з допомогою місцевого Відділу СУА, бере участь в міжнародній виставці народного мистецтва, що відбудеться в Айзенгавер Парку в Іст Медов, а на серпень приготовляє „Український День" в тому ж Парку з участю місцевих і позамісцевих мистецьких сил.

М. Курчак

ПАМ'ЯТНИК В МОСКВІ З УКРАЇНСЬКОГО ҐРАНІТУ

„Золота зірка вінчає обеліск місту-герою Москві. Золотом на ґраніті викарбовано текст Указу Президії Верховної Ради СССР про присвоєння Москві цього високого звання", — іформує київська „Радянська Україна". Цей пам'ятник споруджено на перехресті Великої Доромиловської вулиці і Кутузовського проспекта. Ґраніт, з якого збудовано обеліск, „відтіняє благородство світло-сірого каменю, що його привезено зі знаменитих українських родовищ" — сказано в повідомленні.

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР...

них є українськими громадянами.

Пропущення Миколи Руденка і Олекси Тихого в недавніх заявах ЗСА є зокрема жалюгідним. Обидва вони є членами Української Гельсінкської Групи Нагляду. Після місяців турбування і переслідування їх (органами) КГБ, обидва вони були заарештовані 5 лютого 1977 р. Руденко має 57 років, а стан його здоров'я є поганий. Тихий, за свої політичні переконання вже відбув сім років ув'язнення (1957-1964) в тюрмах і концтаборах. Я домагаюся, щоб їхні імена були включені з заявах в обороні тих, які були заарештовані за їхню оборону людських прав в Совєтському Союзі. З пошаною, Роналд М. Моттл, член Конгресу".

В супровідному листі до президента Картера Р. Моттл писав:

„Дорогий Пане Президенте, я вислав долучений лист Аллардові Ловенстінові в Комісії Людських Прав ОН, закликаючи його додати імена Миколи Руденка і Олекси Тихого до тих совєтських громадян, як З'єдинені Стейти обороняють в результаті їхнього арешту совєтським урядом, порушуючи цим самим Гельсінкські Угоди. Я також поручаю, щоб Ви заявились в їхній справі в найближчому, по змозі, часі. З пошаною, Рон М. Моттл, член Конгресу".

У відповідь на телеграми, листи і матеріяли, які Вашінґтонський Український Гельсінкський Комітет вислав до президента Картера, на руки д-ра Андрія Зваруна наспіла відповідь з Державного Департаменту ЗСА за підписом Марка Ґерісона, директора Бюра Справ Совєтського Союзу. Подаємо повний текст листа:

„Державний Департамент, 25 лютого 1977 р.,

Дорогий Пане Зварун:

Президент попросив мене подякувати Вам за Ваші телеграми з 8 лютого, які відносяться до „Гельсінкської Групи" в Києві.

Як Ви знаєте, ми публічно висловили наш погляд в справі положення активістів людських прав в Совєтському Союзі. Щобільше, ми ясно з'ясували нашу підтримку для якнайповнішого, можливо, примінення в життя Заключного Акту Гельсінкської Конференції, ціль яку ми поділяємо разом з Миколою Руденком, Олексою Тихим і членами „Гельсінкської Групи" в Києві.

Ви можете бути певні, що поширення респекту длю людських прав буде продовжуватись і воно стане інтеґральним елементом у веденні нашої совєтської політики. З пошаною, Марк Ґерісон, директор, Бюро Справ Совєтського Союзу".

Рівнож деякі комітети, організації і особи одержали стандартну відповідь на свої звернення до президента Картера з Державного Департаменту за підписом Вілліяма Д. Блера, мол., заступника асистента секретаря для публічних справ. В листі до Ігоря Ольшанівського, голови Комітету Оборони В. Мороза в Ню Джерзі, В. Д. Блер пише:

„Дорогий Пане Ольшанівський:

В імені президента Картера я відповідаю на Ваші замітки про Миколу Руденка і Олексу Тихого та про ситуацію в Україні. Ми були раді познайомитись з Вашими думками.

Від довшого часу політикою З'єдинених Стейтів було заохочування до максимально можливих розмірів респектування людських прав і свобід в цілому світі. Ми сильно підтримуємо концепцію права національних меншин на поширення їхніх культурних і релігійних традицій в дійсності, вільній від політичного тиску репресій.

Не зважаючи на те, що Совєтський уряд, згідно зі своїм принципом, відкидає будь-яку інтервенцію в імені його громадян, уважаючи це втручання в його внутрішні справи, ми в багатьох випадках доводили до відома Совєтських властей рішучий погляд американського населення про підтримку основних людських прав для всіх народів".

Українська Студентська Громада' у Міннеаполісі одержала на свою телеграму в справі М. Руденка і О. Тихого від віцепрезидента В. Мондейла, колишнього сенатора зі стейту Міннесота. У своєму листі віцепрезидент В. Мондейл, між іншим пише:

„Я одержав Вашу телеграму в справі М. Руденка і О. Тихого і зразу берусь до роботи. Я контактуюся з відповідними агенціями у цій справі, від яких Ви напевно вкороткі одержите листа".

Головачі трьох компартій Заходу згадали про людські права, промовчали СССР

Мадрід. — Головачі французької, італійської і еспанської комуністичних партій, які відбули зустріч в Мадріді, заявились у спільній деклярації, яку вони опублікували після закінчення дводенних нарад, за „повним виконанням Гельсінкської Угоди обидвома сторонами — Сходом і Заходом і за респектуванням людських прав", але не згадали в комунікаті Совєтського Союзу та інших комуністичних держав поіменно. Документ присвячує більше уваги справам Комуністичної партії Еспанії, яка, на їхню думку, повинна бути визнана законною політичною партією і разом з іншими вже визнаними партіями взяти участь у перших демократичних виборах, які відбудуться тут в травні ц. р. Однак в окремих заявах усі три головачі висловлювалися про СССР і країни Східньої Европи різно. Найбільш критично висловився генеральний секретар еспанської компартії Сантіяґо Каррілльо, який заявив, що в „східньо-европейських країнах бракує основного, а саме — демократії". Натомість Жорж Марше, лідер французької компартії, вірить в поправу „соціялістичної демократії", а Енріко Берлінґуер, керівник італійських комуністів, відзначив „великі здобутки" в соціяльній ділянці Совєтського Союзу, але критикував його „авторитарний режим". Усі три лідери погодились, що їхні партії повинні виступати під назвою „еврокомунізму".

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Добродійний концерт на будову церкви св. Юра в Ню Йорку

Звичайно не водиться писати рецензій із добродійних концертів, бо якимсь необережним словом можна зранити добрі і шляхетні інтенції виконавців, й тому я хотів би, щоб кілька моїх слів про добродійний концерт на фонд будови нової церкви св. Юра в Ню Йорку, 26-го лютого вважати тільки, як вислів моїх спостережень.

Імпрезова Комісія Комітету будови церкви св. Юра, під проводом Едварда Камінського, зготовила нюйоркській публіці своїм концертом, на згадану ціль правдивий мистецький бенкет. Почавши від виконавців: Шарльоти Ордассі Баранської — сопрано, солістки Метрополітальної опери, Христини Осадци-Павксіс — меццо - сопрано та, вперше перед українською публікою, Павла Плішки — баса, соліста Метрополітальної опери, через добірну програму українських пісень і дуетів та оперних арій і дуетів, а скінчивши на найвищому професійному рівні виконання цієї програми всіма виконавцями, цей концерт був одним з найкращих за останні роки в Ню Йорку. Не диво, що публіка, яка тужить за доброю музикою та добрим її виконанням, вітала всіх виконавців щедрими оплесками, а вже невгаваючі оплески Павлові Плішці дали до зрозуміння і йому й нам, слухачам, що він наш, а ми його. Він сам і його присутній на концерті батько, були до сліз зворушені цим з глибини душі щирим привітанням. Павло Плішка володіє своїм оксамитним басом мов іграшкою. У нього просто неможлива якась технічна трудність або, за словами критика „Ню Йорк Таймсу", якийсь неприємний звук.

Шарльота Ордассі - Баранська своїми інтерпретаціями п'яти українських пісень та однієї оперної арії дала нам змогу ще раз насолоджуватися її чарівним голосом. Шкода, що в останньому часі, ми так рідко маємо нагоду її слухати на наших імпрезах і концертах.

Приємною несподіванкою був виступ Христини Осадци - Павксіс. Своїм дозрілим, наскрізь професійно вишколеним голосом та витонченою інтерпретацією українських пісень та оперних арій вона дає запоруку, що кадри наших співачок поповнюються новим поколінням, яке гідно репрезентуватиме українську культуру. Треба сподіватися, що будемо чути її частіше.

Не меншою несподіванкою, що робила цей концерт тим цікавішим, були дуети обох пань, один з опери „Норма" та кількох українських композиторів. Це, мабуть, вперше ми в Ню Йорку могли почути дуети, особливо українські, у чудовому виконанні двох жіночих голосів.

На кінці ще раз можна тільки висловити признання ініціяторам цього небуденного концерту та побажання й надію почути такі концерти частіше.

Мило було теж бачити вщерть виповнену залю, що так рідко тепер трапляється на наших концертах. Це тільки свідчить, що нові імена, нові виконавці й цікава програма завжди знайдуть своїх слухачів.

Музиколюб

„КЛАПТИК УКРАЇНИ"...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ти, мешканеві удогіднення для тих двісті родин, що можуть тут поселитися. А тепер подивимся ще й на її інші, не менш вартісні сторінки.

Мабуть багато з-поміж тих, що відвідали і бачили цю посілість, завважили, що половина з неї це помаранчеві сади, а коли ви заїдете туди власним автом, власники дозволять вам забрати зі собою стільки помаранч і ситрусів, скільки витримає підвіззя вашої машини. — Це так — „на добрий спомин про наше Українське село" — жартують власники. А я додам від себе, що це таки замітне покриття коштів за бензину...

Чергова особливість Апопки — це її два мінеральні джерела, одно із них, чотири милі від Корпорації, з якого випливає 30 тисяч гальонів води на мінуту, а друге ще ближче, бо заледве дві милі від „Українського Села". Температура води в обидвох, круглий рік, 70 градусів тепла. Властивість купелів така приблизно, як була у відомому колись на наших західніх землях Черчі біля Рогатина. Вода ідеально чиста і по обмурованому озерці є по чому поплавати. І найбільш особливе це те, що коли перебувати трохи довше у цій воді, виходите на беріг і у вас складається дивне почуття своєрідної „фізичної безвагомости". Мої сусіди, що купалися разом зі мною, завважували жартома, що у них, після кожної купелі, неначебто виростали крила...Не згадуючи вже про те, що після таких купелей „спиться сном непорочної дитини".

Варто теж згадати, що в останньому п'ятиріччі все більше і більше українців переселюється на соняшну Фльориду. Дехто іде в бизнес, здебільшого готелі, але найбільше тих, що відходять на пенсію та через різні недуги, бо клімат тут завжди теплий і дає таким велику полегшу. Ще інші переселюються тому, що тут дуже низькі податки і дешевше життя, цілий рік свіжа городовина та овочі. А простий розрахунок промовляє за тим, що коли й поселюватись, то в одному місці і компактною масою, бо це дасть нам цю можливість, яку американці влучно називають: — „щоби встати і бути порахованими..."

Мушу при цій нагоді запримітити, що п. Ковальчук, з яким мені довелося побувати, аж на двох зустрічах-полуденках, на „Чембер оф Коммерс" і „Золотому Клюбі", на яких збирається вся „місцева знать", включно з мейором та „кансилменами" Апопки та професіоналістами в кількості понад 100 осіб, — зумів поставити тут українське поселення у таку заавансовану і поважну площину, що без зайвих комплиментів — тільки погратулювати. У розмові із редакторами місцевої газети, яка тут появляється двічі на тиждень, я почув самі тільки похвали про українців, з якими і їхніми політичними справами вони прекрасно обзнайомлені. Пишучи про українців, вони завжди пишуть у суперлятивах. Тому й нічого дивного, що коли вам доведеться завітати до Апопки, вже вам заощаджена буде окрема пропаганда про нас, українців. Тут вона дуже вдало закріплена.

Оце й була та причина, що і я вирішив перебратися до Апопки і всіх моїх майбутніх сусідів запрошую на чашку помаранчевого соку, а військових побратимів на дещо сильніший напиток — чарку помаранчівки. До побачення з Вами в „Українському Селі", в Апопці-Орландо!

Надруковано брошурою звіт „УНІГУ 1976"

Появилась друком чепурна, великого формату, ілюстрована 36-сторінкова брошура в англійській мові під заголовком: „Український Науковий Інститут Гарвардського Університету — звіт 1976".

На зміст того видання, що його здійснено заходами Фонду Катедр Українознавства (ФКУ) при співпраці Бюра Розвитку Гарвардського університету, під редагуванням мгр Христини Балко, членки Головної Екзекутиви ФКУ, складаються такі розділи: вступні зауваження президента університету Дерека К. Бока, директора УНІГУ академіка Омеляна Пріцака, голови ФКУ магістра Степана Хемича; історія розвитку УНІГУ; звітні інформації про українознавчі курси, семінари, конференції, літню школу, про публікацію, україніку в бібліотеках університету; виказ прізвищ наукових співробітників інституту, звіт контрольного комітету (візітінг комміті).

Подано також перегляд кампанії ФКУ з відповідними табличками й циферними даними. Завершенням брошури є список Меценатів ФКУ із знімками найвизначніших меценатів — Володимира Юрковського, д-ра Євгена Омельського, Петра Яцика (Торонто — Канада), Йосифа й Анни Іванівих, Еви Сташків і список прізвищ тих, що подарували для збагачення україніки в Гарварді більші збірки книжок зі знимкою найвизначнішого бенефактора ред. Михайла Бажанського.

Наступний випуск цього видання появиться при кінці 1980 року.

Видання з 1976 року надруковано тиражем 3 тисячі примірників. Його розіслано вже українським і американським науковим інституціям, бібліотекам, окремим провідним особам. Зацікавлені можуть набути примірник, звертаючись на адресу:

Harvard Ukrainian
Research Institute
1581-83 Massachusets Ave.,
Cambridge, Mass. 02138

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ТАРЗАН, Ч. 7720 Тарзан діє.

Нарешті!... Осталися тільки два вартові... ...Один біля в'язниці...

...Другий коло кулемета...

Перше, що мушу зробити — це звільнити полонених.